Serie nouă
decembrie 2013
12
(CXLIX)
36 pagini
10 lei

Actualitatea Muzicală

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Meridian 2013
Premieră la Operă
Centenarul Benjamin Britten
Adio, Temistocle Popa!
Musical de Roman Vlad
Al. Jula - "Ultimul romantic"

În imagine:
Trio Contraste

Dincolo şi dincoace de experienţă

Liviu DĂNCEANU

Te poţi uni cu muzica în două feluri: activ şi contemplativ. În încercarea de a te uni activ faci ca muzica să trăiască viaţa ta; în modul contemplativ te străduieşti să trăieşti tu extatic, scos din tine, viaţa muzicii. Ambele ipostaze ascund o anume tulburare. În linii mari, muzica potenţează trăirile omului întru dezechilibru. Deopotrivă bucuriile şi tristeţile ne scot parcă din noi, creând dezechilibre. Însuşi extazul reprezintă o ieşire din sine. Paradoxal, el este o aspiraţie. Dar şi o cale de comunicare sonoră. Există construcţii sufleteşti, mai degrabă muzicale, exprimând stări care se desfăşoară una dintr-alta ca într-o exaltare ce nu se mai curmă. Este calea oricărei mistici şi oricărei cununii cu arta sunetelor. Ceva care creşte – către moarte?, către altă viaţă? – sau poate ceva ce se stinge de durerea că nu se stinge încă?

E limpede că această durere se manifestă diferit la melomanul avizat şi la cel neofit. Bunăoară, un meloman avizat ştie că ascultând muzică tristă, ia forma tristeţii, iar forma aceasta trece în propriul sine. Nu de puţine ori suferinţa se preface în cântec. Mai exact, se organizează în cântec. Ce este mare parte din muzică dacă nu expresia unei astfel de organizări a tot ce reprezintă durere? Muzica tristă uneşte. Muzica veselă separă. Când vezi pe stradă un ins fericit, eşti departe de a te bucura împreună cu el; dimpotrivă, poate chiar îl invidiezi. Când însă vezi pe cineva trist, îl înţelegi şi resimţi toată tristeţea lui. Bucuria e exclusiv a aceluia care se bucură. Tristeţea poate fi a tuturor. Iată de ce o muzică tristă solidarizează şi unifică în timp ce o muzică veselă creează doar insule de oameni fericiţi.

Din păcate, o bună parte din muzica de azi nu mai specifică (nici sublimul durerii, nici cel al bucuriei), ci doar generalizează. E lipsită de densitatea care dădea viaţă sunetelor. Detaliile s-au estompat; în unele împrejurări chiar au pierit. Ascultaţi o fugă de Bach: ce densitate a detaliilor! Un opus de Xenakis, din contră, nu mai e organic, ci abstract. La Bach sensul organicităţii întregului e girat de sensul amănuntului; la Xenakis, cucerirea atenţiei prin înţelesurile locale ale detaliului duce, inevitabil, la pierderea a însăşi cheii lor. În general vorbind, muzica nouă se caracterizează prin aceea că partea pierde din înţeles în favoarea întregului. Dar oare întregul însuşi nu se resimte de această deficienţă a părţii? În muzica fusion, de pildă, detaliul devine ne interesant. Viziunea de ansamblu convoacă deplina atenţie a autorilor.

Pe de altă parte, muzica actuală, prin specificul difuzării ei, creează noi distanţe între receptori şi lucruri. Tv-ul, Internet-ul, presa, mobilul stimulează distanţarea noastră progresivă de lume. Melomanul modern a devenit, iată, un om care stă la o anumită distanţă prudentă de lumea sa, uneori chiar mândrindu-se de acest fapt.

André Maurois spunea despre un fan a lui Voltaire că n-o să-şi ierte niciodată idolul întrucât l-a făcut să înţeleagă lucruri pe care, altminteri, nu le va fi înţeles niciodată. În realitate, prin prisma înţelegerii muzicii, melomanii se împart în două categorii: cei ce vor să fie lucizi, împreună cu Voltaire, şi cei care vor să înţeleagă ce se poate percepe dincolo de sunete. Melomanul de ieri ţinea de a doua categorie; cel de azi – de prima. Trăiască papa Voltaire!

Într-un fel şi compozitorii se grupează cam la fel: pe de o parte sunt compozitori ai căror ideal e să scrie aşa cum vrea lumea să asculte ceea ce compun ei, iar pe de altă parte întâlnim compozitori care vor să scrie aşa cum simt şi gândesc. Cei din a doua categorie sunt azi, mai mult ca oricând, purtători de idei, adică „ideofori", iar creaţia lor e o continuă pendulare între un maximum de certitudine şi o deplină răsturnare a tuturor valorilor. E un paradox ce întruneşte, într-o aceeaşi entitate de conştiinţă artistică, dogmaticul şi problematicul. Astfel, valorile relative, circumstanţiale, dar, oricum, consacrate se opun celor ce pun în discuţie noţiunile rigide, înţepenite şi vetuste. Poate de aceea există muzici materiale în care poruncesc interesele compozitorilor şi muzici spirituale în care poruncesc idealurile lor.

În definitiv, muzicile sunt fie ca hainele frumoase, dar care nu ţin de frig, fie ca straiele călduroase, dar care nu sunt frumoase. Totodată, am ascultat destule opusuri pline de viaţă, dar goale de înţeles şi opusuri pline de înţeles, dar goale de viaţă. Pentru a crea lucrări încărcate deopotrivă cu înţeles şi viaţă compozitorul trebuie să sesizeze că dacă vrei să te plasezi dincolo de experienţă, mergi spre transcendent, în timp ce dacă vrei să fii dincoace de experienţă, mergi spre transcendental. Şi mai e ceva: e bine să înveţi că nu ştii şi să nu ştii că înveţi.

DIN SUMAR

Meridian 2013 ____ 2-15
Premieră la Operă ____ 16
Punctul pe j... azz ____ 17
Adio, Temistocle Popa! ____ 18-19
Musical de Roman Vlad ____ 20
Interviu cu I. Sadovnic ____ 21
Revanşa cântăreţilor ____ 22-23
Parfum de crizanteme ____ 24-25
Gala Ovo Music ____ 26-27
Remember L. Dobrescu (V) ____ 28-29
Gala Ovo Music ____ 26-27
A. Jula - ultimul romantic ____ 30-31
Femina ____ 32
Discuri ____ 34-35
Pe micul ecran ____ 36

Un violoncelist de excepție

Mircea ŞTEFĂNESCU

În cadrul Aulei Palatului Cantacuzino, am avut posibilitatea de a-l fi ascultat în postură solistică şi componistică pe un muzician al cărui nume trebuie scris cu majuscule. Acest muzician este **Tomasz Skweres**, violoncelist şi compozitor din Austria, şi polonez ca origine.

Voi scrie acum despre violoncelistul Tomasz Skweres, unul dintre cei rari şi foarte rari interpreți la acest instrument, dintr-o imagine conturată de-a lungul mai multor decenii, şi în comparație cu nume de legendă, un interpret care are o dispoziție absolut naturală a poziționării pe tastieră a mâinii stângi şi a evoluției arcuşului, ceea ce m-a copleşit de uimire.

Se ştie mai puțin că la violoncel se cântă cu mare greutate, şi implicit cu o mare şi permanentă risipă de energie. Violoncelul este un instrument care solicită forță. Chiar la marii violoncelişti se conturează, şi statuar uneori, dimensiunile acestei realități implacabile. La Tomasz Skweres sunetele, emisia sonoră, sunt degrevate de orice încărcătură şi răsună în imponderabil, cu degajare, cu uşurință, firesc şi de la sine. Şi această nouă realitate sonoră se cristalizează şi se întruneşte într-o condiție artistică pe care o poți întâlni rar în viață, dacă şi se întâmplă.

Din creația sa componistică, la recitalul de la Aula Palatului Cantacuzino, din după-amiaza zilei de 5 decembrie 2013, Tomasz Skweres a prezentat două titluri, respectiv **Transformation** şi **Verse.** Aceste lucrări au trezit o atenție specială prin diversitatea şi noutatea unor procedee explorate în spațiile posibilităților manevrării violoncelului dincolo de limitele care-i erau atribuite încă în urmă cu două-trei decenii. În planul efectului la ascultător, muzica lui Tomasz Skweres are desfăşurarea care mi-a sugerat o reîntoarcere, dar la o altă luminiscență, la lumea partitelor din epoca în care lumea muzicală a occidentului era dominată de teoria afectelor.

În varianta interpretativă dată de Tomasz Skweres am audiat piesa **Solo multipli** de Sorin Lerescu, o compoziție conturată pe registre sonore, o muzică cerebrală, dar nu mai puțin creatoare a unei atmosfere de rigoare spectaculară, printr-o anume intenție de exaltare virtuozică.

Tomasz Skweres a interpretat în continuare lucrarea **Al fresco** de Gerard Resch, compozitor austriac. Cum derivă şi din titlu, avem aici intenția transpusă cu talent în plan muzical, de a se fi ilustrat în grafii sonore prospețimea suportului peste care, cu gesturi rapide, pentru că timpul nu poate aştepta, artistul aşează fresca. În aceste pagini muzicale semnate de Gerard Resch există imaginație, profesionalism şi originalitate.

Dana Cristina Probst, din Austria, a prezentat în primă audiție absolută, lucrarea **Per sor.** Eu am văzut aici una dintre creațiile care au importanța lor în muzica contemporană, prin proporții şi elansări, printr-un imaginar interesant şi prin conținutul viu şi fremătător al acelui dialog fără cuvinte care se stabileşte între compozitor, virtuoz şi ascultător.

Un moment care pentru mine a reprezentat o surpriză majoră, de natura celor despre care se spune că nu au fost încă văzute şi nici auzite, a fost, în interpretarea absolut excepțională a violoncelistului Tomasz Skweres, piesa **Chant 3** de Johannes Berauer.

Johannes Berauer este o personalitate bine cunoscută în mass media muzicală internațională de vârf . Setul său compozițional este bogat, una dintre creațiile sale, muzica pentru **Linzer Klangwolke**, o producție multi media, reunind, în 2008, 95 000 de ascultători**.**

Chant 3 este o pagină de o complexitate de timbruri şi sonorități şi de o vibrație evocativă şi emoțională impresionantă. Ceea ce m-a emoționat a fost faptul că violoncelul suna realmente ca o orchestră, o orchestră compactă , cu voci soliste ale unor instrumente încă deabia atunci de noi auzite, o muzică, cu melodii şi dansuri. Instrumentul răsuna ca un aparat muzical multisonor, şi cu nimic din ce ştiam că-i este tradiția.

Cred că aici este locul să aduc mulțumiri Forumului Cultural Austriac de la Bucureşti, sponsorul acestui regal instrumental şi componistic.

Meridian inaugural

Mircea ŞTEFĂNESCU

Deschiderea celei de a 9-a ediţii a Festivalului Internaţional „MERIDIAN, Zilele Secţiunii Naţionale Române a Societăţii Internaţionale de Muzică Contemporană", s-a derulat în Aula Palatului Cantacuzino, luni 2 decembrie 2013.

La început, Ulpiu Vlad, vicepreşedintele Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România şi Preşedintele SNR-SIMC, a rostit o scurtă alocuţiune, invitând audienţa să asculte şi să aprecieze muzica timpului nostru.

Cei care au ridicat cortina manifestărilor de recitaluri şi concerte din agenda acestei ediţii, au fost soprana Bianca Manoleanu şi pianistul Remus Manoleanu. Ei au creeat un climat sonor excelent în toată succesiunea liedurilor pe care le-au redat.

Bianca Manoleanu posedă o voce caldă şi cu o tulburătoare valenţă de expresivitate. În figurarea sonoră a condiţiei sale artistice, vibrantă şi emoţionantă şi cu o atitudine nobilă, Bianca Manoleanu a evoluat în figurarea unui comportament scenic, senteţial şi cu autoritate.

Ravvivando

La rândul său, pianistul Remus Manoleanu are însuşirea de a cultiva claritatea, accentul bine punctat, şi personalizarea distinctă în susţinerea partenerului vocal.

Am ascultat astfel liedurile **Îngerul cu o carte în mână** şi **Al meu suflet, Psyhe** din **Ciclul Îngerii lui Nichita**, pe versurile lui Nichita Stănescu, de Carmen Petra Basacopol, o muzică de o puternică trăire şi înţesată de imagini şi de linii expresive, policrome.

În continuarea recitalului am audiat **Paiajenul** şi **Hai la joc** din **Ciclul Întoarcere la Blaga**, pe versuri de Lucian Blaga, de Viorel Munteanu. Sonorităţile acestor lieduri se încadrează în emoţia caldă a transferului afectiv, când ni-l amintim pe Blaga.

Continuum Y de Irina Odăgescu Ţuţuianu, este o recreere a principiului melodiei infinite cu o relevantă componentă expresivă, cu imaginaţie şi cu freamătul meditaţiei existenţiale.

Evantail, pe versuri de Stéphane Mallarmé, de Fred Popovici, este o fină miniatură de bijutier.

Ciclul Ewig die Wolkel, pe versuri de Christoph Niess, de Corneliu Dan Georgescu, conţine 5 lieduri cu deschideri spre un orinzont infinit, în care şi marea şi nisipurile, într-o atmosferă austeră şi nostalgică, domină deopotrivă.

Ciclul Tratative pentru voce, de Dan Dediu pe versuri de Ernst Jandl, pentru voce, fagot şi pian. La fagot, s-a exprimat cu un sunet admirabil, Pavel Ionescu.

Din acest ciclu am ascultat **Când aveam 20 de ani, când aveam 20...** şi, **Copilul arată în sus cu degetul** o muzică sprintenă şi care respiră o modernitate de vie prospeţime şi frustă suscitare a stării de raţiune intelectuală.

Recitalul susţinut de soprana Bianca Manoleanu şi de pianistul Remus Manoleanu s-a încheiat cu două titluri din **Ciclul 4 Canzoni Popolari** de Luciano Berio, **Avvendo gran Dio** şi **Ballo**, piese vocale cu un melos care îşi păstrează claritatea propriei străluciri.

Partea a doua a acestei seri a fost rezervată muzicii de cameră, cu participarea Cvartetului de coarde **Ravvivando**, format din tineri muzicieni, încă studenţi la Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti, respectiv, Olga Berar, vioara I-a, Ciprian Oraveţ, vioara a II-a, Adrian Vasile, violă şi Mircea Marian, violoncel.

Am audiat cu mult interes **Goldne Stille des Herbstes** de Klaus Ager din Austria, pentru trio de vioară, violă şi violoncel. Urmărind această lucrare nu m-am putut opri să gândesc că autorul ei este un personaj cu una dintre acele naturi bogate, complexe, dăruite, un exemplu de talent şi umanitate.

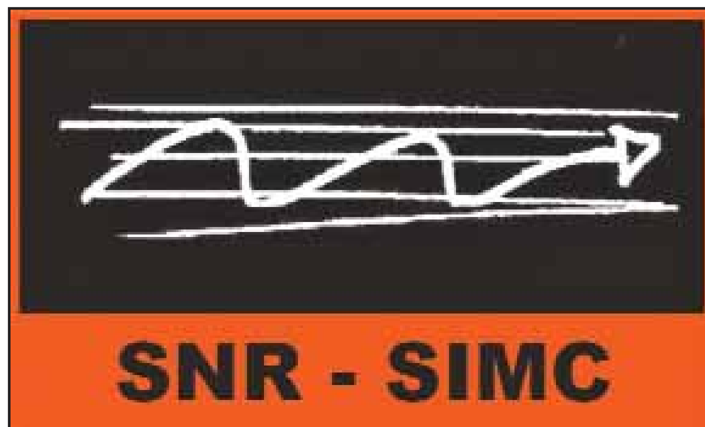
A urmat cvartetul de coarde **Flori pentru voi**, de Ulpiu Vlad. În compoziţiile semnate de Ulpiu Vlad este imanent prezentă procesarea metaforei frumosului.

Ulpiu Vlad imprimă calităţi spirituale muzicii sale, altitudini în spaţii irizate, o generozitate de natura revelaţiei.

În contextul evocator impus de aceste două lucrări camerale, tinerii instrumentişti din ansamblul **Ravvivando** au reuşit cu succes atingerea unei înalte cote de performanţă artistică şi suntem convinşi că vor avea multe de spus pe tărâmul muzicii contemporane şi în viitor.

Adnotări pe marginea celei de-a 9-a ediții a Festivalului Internațional “Meridian”, Zilele SNR-SIMC

“Puncte cardinale”

Despina PETECEL-THEODORU

Al doilea ca importanță, după Săptămâna Internațională a Muzicii Noi, Festivalul Internațional ”Meridian” a împlinit, în decembrie 2013, nouă ani de existență.

În toți aceşti ani, Festivalul şi-a păstrat caracterul *caleidoscopic*, *interdisciplinar*, promovând opus-uri moderne şi contemporane, din cele ”patru puncte cardinale”, valorificând potențialului expresiv al instrumentiştilor şi al formațiilor camerale deja consacrate, ori acordând credit tinerilor şi foarte tinerilor compozitori şi interpreți în curs de afirmare. Workshop-urile, lansările de CD-uri, partituri, volume de poezie şi proză, chiar şi unele mini-expoziții de pictură, au asigurat ”Meridianului” o dinamică aptă să suscite şi să mențină viu interesul auditorilor. Şi anul acesta am regăsit cu bucurie mănunchiul câtorva dintre foarte tinerii compozitori - Sebastian Androne, Ana Giurgiu-Bondue, Vlad Maistorovici, Gabriel Mălăncioiu, Mihai Măniceanu, Laura Mânzat, Darie Nemeş-Bota, Diana Rotaru, Alexandru Sima, Sabina Ulubeanu etc. -, ale căror nume se întâlnesc cu oarecare periodicitate pe afişele ultimelor ediții ale Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi sau ale mini-festivalului InnerSound. Ei au toate şansele şi *atù*-urile necesare de a forma, în viitorul apropiat, împreună cu alți congeneri, noul ”desant” al muzicii româneşti a secolului XXI.

Traiect

Cu toate că structura de rezistență a rămas în mare parte aceeaşi, ediția a 9-a a adus cu sine câteva noutăți: direcția artistică – până acum deținută de către compozitorul Sorin Lerescu – i-a revenit compozitorului Ulpiu Vlad; în programele concertelor au fost incluse, pe lângă creațiile de ultimă oră, o serie de lucrări aparținând câtorva dintre ”seniorii” muzicii româneşti şi străine – Klaus Ager, Luciano Berio, Pascal Bentoiu, Mihai Moldovan, Ştefan Niculescu, Aurel Stroe, Sigismund Toduță, Anatol Vieru, Dan Voiculescu etc.; pentru prima oară organizatorii şi-au asumat răspunderea programării unei formații, Trio ”Sternin”, alcătuită din trei tinere aflate la început de drum – o elevă de liceu, o studentă şi o masterandă; tot pentru prima oară a fost proiectat un scurt metraj experimental, *Corpus* (*Corpul*), realizat de regizorul de film Laurențiu Damian şi, de asemenea, a fost lansată o suită consistentă de partituri tipărite de Editura Muzicală a UCMR.

Acestea fiind spuse voi puncta, în continuare, impresiile produse de concertele şi recitalurile la care am participat.

* *Concertul ansamblului ”Traiect*” condus de Sorin Lerescu (2 Decembrie, Studioul de Operă al Universității Naționale de Muzică).

Preocuprea lui Sorin Lerescu pentru conceptul de *sincretism* – atât în compoziție, cât şi în unele scrieri teoretice ale sale – s-a reflectat şi în genericul sub auspiciile căruia s-a desfăşurat întregul program: *Sunet-Formă-Culoare. Idei în dialog* (I) – să fie ultima sintagmă, o preluare a celei folosite de Horia Roman Patapievici pentru faimoasele lui dialoguri televizate, transferate din 2013 în spațiul noii Librării Humanitas, de la Cişmigiu?!

Seara a debutat cu *Sincronie (4) pentru clarinet, pian şi percuție* (Răzvan Gachi, Andrei Podlacha, Georgeta Radu) de Ştefan Niculescu – lucrare în care autorul explorează, ca şi în altele partituri ale sale, *plurivocalitatea* şi *politempiile* ce converg spre *unison* şi *eterofonie*, obținute din aglomerarea sau rarefierea alternativă a sonorităților, din contraste între pasajele eruptive ale clarinetului şi altele lin-visătoare, ale pianului şi percuției. Sunetul-pedală al clarinetului, cu

rezonanță de flaut *ecranează,* în final, armoniile pianului și percuției, delimitând două lumi disparate și totuși complementare.

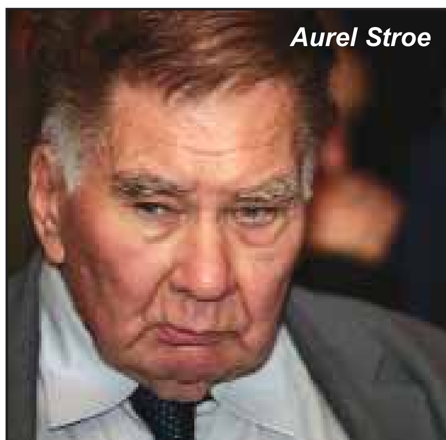
Piesa compozitorului ungur Csanád Kedves, *Veränderende Interferenties* (*Interferențe fluctuante*, *schimbătoare - p.a.a.*) *pentru clarinet-bas și mediu electronic* (Răzvan Gachi, Roman Vlad) a ilustrat sugestiv semnificația din titlu. Pe fondul electronic, plutind impasibil, dansatorii (Cezara Blioju și Răzvan Stoian), înfășurați în fâșii late de plastic au executat mișcări contorsionate, atrași unul spre celălalt din direcții opuse, ca de o forță gravitațională implacabilă. Gestualitatea lor a luat, la un moment dat, înfățișarea unor păsări neliniștite, rănite în zbor. *Interferările fluctuante* de aripi, și-au revărsat neliniștea asupra clarinetului-bas care, la fel ca în lucrarea lui Ștefan Niculescu, se transformase într-un *ecran* opac, interzicând și totodată facilitând comunicarea dintre cei doi existând în universuri paralele. În *Jurnal de concert cu clarinet* (trio pentru clarinet, violoncel și pian – Răzvan Gachi, Viorica Nagy, Andrei Podlacha - *p.a.a.*), Laura Mânzat combină limbajul modal (regăsit în inflexiunile de la pian sau în formulele ritmice ale clarinetului, ca semnalele de tulnic), cu o anume cantabilitate a celor trei instrumente, sau cu ritmurile repetitive ale violoncelului, în jurul căruia se zidește în fapt această lucrare, foarte riguros încheagată. Odată cu piesa *Reverberations* (*Reverberații*) *pentru trombon, percuție și live-electronics* (Cătălin Bucerzan, Georgeta Radu, Roman Vlad) de Mihaela Vosganian, pătrundem în lumea sacru-profană cu care ne-a obișnuit compozitoarea. Întregul demers se bazează pe cumularea unor motive de bocet, ritmuri dionisiace, venite parcă din *Sacre* de Stravinski, și translări, prin *glissando,* în zonele extrem-orientale, acolo unde măștile și tatuajele făceau parte din ceremonialele uzuale. Dansatoarea și coregrafa Liliana Iorgulescu a întruchipat un astfel de personaj. Acoperită din cap până în picioare cu un veștmânt confecționat din hârtie imprimată cu propriul chip multiplicat, ea începe prin a executa mișcări mecanice, de marionetă, dar care conțin, în însuși mecanismul alienant, repetitiv, perspectiva dobândirii inerente a libertății de exprimare. Este momentul în care ”ascunsul” iese la lumină printr-un proces de dezvelire/ dezvăluire a adevăratului chip, când ”cămașa de forță” e înlăturată, și când personajul încorsetat până atunci începe să se preumble dezinhibat, în spațiu, însoțit de umbra unui alt personaj, masculin - dansatorul Lucian Martin. Din acel punct, mediul electronic și *trombonul*, cu sunet sălbatic, primitiv, în contrast cu puritatea percuției dau semnalul regresiei în timp, pentru a recupera seninătatea originară a condiției umane. Numai că, din gravă, dramatică, disperată, această condiție se convertește într-o stare... *parodică*! Personajul feminin își aruncă rând pe rând măștile constrângătoare – simulacre ale propriei ființei - iar personajul masculin îi presară, calm, pe creștet, ceva asemănător cu nisipul – aluzie la nașterea omului ”din țărână”, al trecerii efemere pe pământ și al întoarcerii în țărână?! - după care dispar amândoi, pulverizându-se. Lucrarea în *p.a.a.*, a lui Petru Stoianov, *Proporții I pentru flaut solo* (Alexandru Hanganu) a readus în prim plan puritatea sunetului și transparența delicată, edenică, a culorii timbrale, creionând cu nostalgie și sensibilitate poetică, fără tehnici instrumentale sofisticate, dar pe suprafețe extinse, un *Autoportret pe o frunză de toamnă* (subtitlul partiturii, ca ”pretext poetic de Nichita Stănescu”). Vladimir Scolnic a mizat din nou pe *contraste* în piesa pentru vioară, violoncel și pian intitulată postmodern, *Old, New Games* (Raluca Florescu, Viorica Nagy, Andrei Podlacha - *p.a.r.*). Compozitorul israelian se joacă, la propriu, cu tehnica *spiccato*-ului - la vioară și violoncel - , cu acordurile placate, ca niște *clustere,* ale pianului, cu ritmurile contrapunctice eterogene, secvențate de cezuri violente ce declanșează adevărate cavalcade competitive între instrumente, și cu intensitățile sunetelor care dau naștere la ciocniri permanente între zgomot și liniște, tensiune-relaxare. Programul ansamblului ”Traiect” s-a încheiat cu *Cadența I pentru trombon și percuție* de Mihai Moldovan. Plină de umor, fantezie, vitalitate, muzica pare o *calchiere* a structurii temperamental-intelectuale a compozitorului. Tratat aidoma unui *corifeu* din tragediile antice grecești, *trombonul* narează, cu un fel de vorbire cântată, dramaturgia imaginată de compozitor. Excelentă interpretarea lui Cătălin Bucerzan, care a sesizat perfect dinamica și spiritul transtextual al muzicii. La rândul ei, Georgeta Radu s-a dovedit a fi o virtuoză în mânuirea instrumentelor percusive. De altfel, toți membrii

Mihaela Vosganian

Liliana Iorgulescu

ansamblului ”Traiect” condus de Sorin Lerescu merită doar elogii pentru *empatia* pe care o demonstrează de fiecare dată cu muzica pe care o interpretează.

O premieră în contextul ”Meridianului” a constituit-o, aşa cum spuneam, documentarul experimental *Corpus*, în regia şi scenariul regizorului Laurenţiu Damian, cu o coregrafie concepută de Liliana Iorgulescu, totodată unul dintre...corpuri. Intenţia regizorului a fost aceea de a prezenta, prin sugestii explicite ori simbolice, etapele metamorfozării corpului uman în intervalul cuprins între naştere şi moarte, legătura dintre materie şi spirit, trup şi suflet, acesta din urmă supravieţuind prin opera de artă - teatrală, literară, muzicală, sculpturală etc. Mixate cu artă, imaginile care însoţeau corpurile umane, de la naştere - sub semnul bincuvântării divine (am reţinut corect gestul duhovnicesc al mâinii pictate de Sorin Dumitrescu?) - până la ultimele consecinţe ale degradării biologice, ar fi trebuit să parcurgă 9 etape ale devenirii fiinţei: *Facere...desfacere, Iluzia trupului, Holcaust, Ieşirea din trup, Raiul şi Iadul, Eternizări, Trupul devenit hoit, Din nou facere...desfacere, Epilog*. Din păcate, din motive tehnice, filmul s-a întrerupt la jumătate, adică exact înainte ca sufletul desprins de trup să acceadă fie în *Rai,* fie în *Iad*. Chiar şi aşa, proiecţia a completat şi rotunjit *sincretismul* gândit de Sorin Lerescu drept emblemă a concertului său.

Aurel Stroe

* *Trio ”Contraste*” (4 Decembrie, Universitatea Naţională de Muzică, Sala ”George Enescu”).

Chiar şi după trei decenii, de când scopul său principal şi datoria sa morală au fost acelea de a face cunoscută creaţia compozitorilor români, în ţară şi în lume – decenii sărbătorite la începutul anului 2013, într-un concert special, la Filarmonica din Timişoara - Trio ”Contraste” a rămas la fel de devotat acestei muzici, care-i este în mare parte dedicată. Nici azi, membrii săi nu ostenesc în a o descoperi/re-descoperi, pentru a se identifica tot mai mult cu mecanismele gândirii componistice a autorilor lor. Doar astfel a fost posibilă impunerea lor şi a muzicii autohtone pe plan internaţional, fiind invitaţi frecvent să concerteze, pe podiumurile din Europa, Asia, Peninsula Scandinavă, în cadrul Festivalurilor din Amsterdam, Hong-Kong, Huddersfield, Bogota, Bayreuth, Cracovia etc., sau în studiourile de înregistrări ale Caselor de discuri din România, Germania, Elveţia. Mereu în concordanţă cu performanţa, creativitatea, cu maxima concentrare asupra esenţei muzicii, cei trei artişti – flautistul Ion Bogdan Ştefănescu (excelentă ”achiziţie” recentă), pianistul Sorin Petrescu şi percuţionistul Doru Roman - au dăruit publicului încă o mostră de elevată autenticitate a actului interpretativ. Judicios selectat, programul a cuprins lucrări din creaţia a opt compozitori din generaţii diferite, pline de sevă, contraste ritmico-armonico-timbrale şi anvergură conceptuală: *3 Piese pastorale pentru flaut, pian şi percuţie* de Aurel Stroe – o alternare de forţă primitivă şi puritate aurorală, atemporală, cu incrustaţii de joc popular, colinde din folclorul copiilor, cantilene modal-exotice, cu treceri rapide de la flautul traversier, la flautul-bas şi la piccolă, fără însă ca omogenitatea şi substanţa discursului să aibă de suferit; *Elegia I, Myriam Marbe,* ”*In memoriam*”, de Anatol Vieru – o melopee tristă, desfăşurată pe fondul straniu al sonorităţii de orgă obţinută cu ajutorul sintetizatorului, a cărei traiectorie atinge culminaţii transsustabţiale, demne de *Ascensiunea* lui Olivier Messiaen. Incisivitatea acordurilor pianistice, a rimturilor percuţiei şi sinuozităţile flautului sunt sublimate în final, în semn de pioşenie faţă de memoria prietenei de-o viaţă a compozitorului; *Io* de Darie Nemeş-Bota – piesă vizionară, concepută astfel încât să creeze spectre sonore de anvergură simfonică, descriind forţa jupiteriană a celui mai vulcanic satelit al ”planetei roşii”, dar şi contextul ciclic în care Universul se construieşte/de-construieşte pe sine, piere şi reînvie la nesfârşit. Lucrarea re-confirmă peferinţa foarte tânărului compozitor pentru construcţiile monumentale, complexe, cu substrat simbolic, cosmologic. Absorbiţi în actul acestei ”Geneze”, cei trei instrumentişti au depăşit limitele obişnuite ale actului interpretativ. În timp ce Sorin Petrescu şi Doru Roman se convertiseră în purtătorii de sens ai prefacerilor explozive din Univers, Ion Bogdan Ştefănescu părea că reinstituie supremaţia Logos-ului, prin quasi *recitarea* sunetelor cu iz de *lamento* sau *bocet* surd, subliniind cealaltă

Contraste

semnificație a lui *Io* – aceea de iubită a lui Zeus, suferind de a fi fost transformată chiar de zeu în juncă; piesa *Cadenze per Antiphona pentru flaut solo* de Cornel Țăranu – o muzică *speculară*, în care se reflectă, pe de o parte, relieful accidentat, în spirit blagian, fracturat de ritmuri de joc popular, pe de altă parte, linearitatea cantabilă, limpidă - a stimulat plasticitatea cântului lui Ion Bogdan Ştefănescu, dar şi valențele sale poetico-teatrale; *Rush* (*Grabă, goană*) de Miklos Maros – o partitură dinamică prin excelență, cu ritmuri delirante, de extracție bartókiană, redate pe clape, cu bătăi din picioare şi palme - a pus în valoare, de data aceasta, temperamentul artistic polivalent, spectaculos, al pianistului Sorin Petrescu; *Anabasis* (*Expediție, incursiune*) *pentru percuție* de Eugen Wendel are într-adevăr caracterul unei ”expediții”, dar nu al uneia militare, ca în opera lui Xenophon, ci una sonoră, ce pleacă de la sunete atenuate, pentru a se complexifica pe parcurs prin suprapuneri şi permutări timbrale, voalate şi evidențiate alternativ. Doru Roman s-a dovedit a fi încă o dată un artist al nuanțelor, pentru care intrumentele percusive reprezintă tot atâtea entități estetice; titlul creației Violetei Dinescu, *Der Schlüssel der Träme* (*Cheia viselor*), îşi are originea în titlul omonim al seriei de picturi suprarealiste realizate de către René Magritte în 1930. Substratul modal cu trimiteri la spațiul doinit şi la exuberanța jocului popular, încorporate într-un limbaj modern şi separate în răstimpuri de cadențe consonante şi suspensii, în paralel cu mediul electronic ce asigură un fond mai degrabă morbid, teluric, constituie tot atâtea trimiteri înapoi, în ”labirintul” memoriei afective a autoarei, din care ar dori să nu se mai desprindă. Filigranat, finalul purifică freneticele ritmuri de joc, preluate de fiecare instrumentist în part. El ar putea fi însăşi ”cheia” visului prin care spiritul transcende materia cu deplină luciditate, într-o permanentă ”visare trează” – ca să-l cităm pe George Enescu – sau, ca să preluăm o afirmație a autoarei, un vis ”care nu ți-ai dori să te adoarmă, ci să te trezească”; ultima lucrare din programul ”Contrastelor” a fost trio-ul intitulat ”Trident” – o *primă audiție absolută*, de Adrian Iorgulescu. Dacă am dori să asociem structura interioară a partiturii cu cele trei laturi ascuțite ale unui *trident*, am putea decela tot atâtea paliere expresive, clar conturate: cel *ludic* – piesa debutează cu semnale emise de flautist dintr-un fluier de jucărie sau de...polițist (!), dar şi cu vocalize contrapunctice, cu aer parodic, intonate de cei trei instrumentişti – cel *preponderent ritmic* – populat cu formule mozaicate, catastrofice şi accente dure, mai ales la percuție, asemenea celor folosite în teatrul *kabuki* - şi cel *elegiac*, care atinge *inefabilul* spre final. Ca întotdeauna, Adrian Iorgulescu găseşte măsura justă pentru a ordona ceea ce, la o primă audiție, lasă impresia de amalgam stilistic. Ion Bogdan Ştefănescu, Sorin Petrescu şi Doru Roman nu au fost *doar* interpreți, ci *adevărați creatori* de lumi sonore diverse, maleabili, gata oricând să-şi asume şi roluri extra-muzicale.

Concertul lor a fost precedat de Lansarea unei suite importante de partituri, tipărite de Editura Muzicală, comentate de Lavinia Coman şi Octavian Nemescu: *Exorcism pentru flaut şi orchestră de coarde* de Remus Georgescu, *Alpha, Omega recidiva*, *pentru orgă şi bandă magnetică* de Octavian Nemescu, *Simfonia I* de Adrian Iorgulescu, *Sonata pentru flaut şi pian* de Cristian Lolea, *Inscripții în inimi II* de Ulpiu Vlad, *Concert pentru clarinet şi orchestră de coarde* de Maia Ciobanu şi *Concertul nr. 5 pentru flaut şi orchestră*, ”Îngerul cu o singură aripă”, după o scriere de Gabriel Garcia Marquez. În aceeaşi seară, a fost prezentat şi un CD cu lucrări din creația Violetei Dinescu, printre care şi *Cheia viselor*, în interpretarea Trio-ului ”Contraste.” Discul – apărut în 2013 - a fost editat în vara lui 2012 de casa *gutingi* din Berlin în colaborare cu Radiodifuziunea din Berlin-Brandenburg şi charisma Musikproduktion.

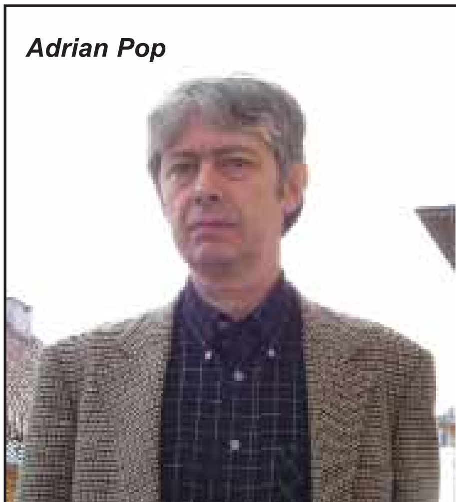
* *Concertul Ansamblului* ”*Archaeus*” condus de Liviu Dănceanu (5 Decembrie, Centrul Național de Artă ”Tinerimea Română”).

Anticipat de lansarea volumului de eseuri *Parfumul şi Aura* de Liviu Dănceanu, apărut tot în 2013 la Editura Muzicală, cu o copertă a cărei ilustrație poartă semnătura pictorului Iosif Haidu şi prezentat de către compozitorul Octavian Nemescu, concertul a fost alcătuit din opus-uri complemetare în privința bogăției coloristice şi a complexității scriiturii instrumentale: *Seven separate ways* (*Şapte căi distincte*) de compozitorul american Frank Stemper – lucrare multicoloră dedicată formației, edificată din efuziunile pianului şi percuției, când jucăuşe, cu accente umoristice, când şocante, explozive, amintind de muzica mordantă a lui Şostakovici; din contrapuncturi ritmice abrupte, fărâmițate, ca nişte oglinzi sparte, dar şi din porțiuni liric-consonante, cu momente de simultaneitate (*unison*); *Invenzioni* (*Invențiuni*) pentru cvartet alcătuit din vioară (Marius Lăcraru), violoncel

Archaeus

(Anca Vartolomei), clarinet (Ion Nedelciu) şi percuție (Sorin Rotaru), de Adrian Pop – o splendidă re-lectură a stilului polifonic, combinat cu eterofonia, instrumentele înrețesându-şi frazele delicat arcuite în țesături diafane, cu pasaje preluate succesiv, în canon imitativ, dând senzația alunecării şerpuite dintr-un univers timbral în altul.

Adrian Pop

Scris cu artă şi meşteşug, cvartetul compozitorului clujean Adrian Pop a adus o pată de culoare, cu ”aură” specifică; *Elfenspiegel* (*Fața oglinzii)* a fost dedicată formației ”Archaeus” şi concepută în 2010, de către Costin Miereanu (Franța), la Tescani. Lucrarea se înfiripă din armonii vaporoase, mişcându-se după principiul proporției ondulatorii, şi din pedale imense, ca o lume germinativă, în aşteptare. Chiar şi scurtele episoade cu accente dramatice sunt anihilate de revărsările de unisonuri şi consonanțe, într-o pledoarie subânțeleasă pentru triumful muzicii sferelor; *Paraphrasi (Parafraze*) de Cristian Marina (Suedia), dedicată în 2007 ansamblului, mi s-a părut mai puțin reuşită în privința corenței arhitecturii sonore, oarecum dezarticulată, din cauza diverselor elemente incompatibile unele cu altele. Doar măiestria instrumen-tiştilor din ”Archaeus” i-a conferit un oarecare sens!; *Sul Arkhe (Pe corabie, arcă)* a spaniolului José del Valle e compusă dintr-un *puzzle* de formule ritmice eterogene, aksace, care încearcă – pe spații mult prea extinse ca durată - să atingă...intangibilul! În fine, partitura lui Horia Şurianu (Franța), *Diffractions brisées* - *Difracții frânte* - a încheiat concertul formației într-o lumină caldă, cu irizări modale pe texturi eterofonice, cu tentă spectrală, de o frumusețe ancestrală.

Plăcerea de a-i vedea şi asculta pe membrii ”Archaeus”-ului - Anca Vartolomei, Rodica Dănceanu, Marius Lăcraru, Dorin Gliga, Ion Nedelciu, Şerban Novac, Sorin Rotaru şi pe dirijorul Liviu Dănceanu – a rămas intactă în toți aceşti 28 de ani care s-au scurs de la constituirea ansamblului, întrucât intacte au rămas şi seriozitatea, minuțiozitatea, inteligența cu care se apropie de orice partitură, căreia îi descoperă deopotrivă ”parfumul şi aura.”

* *Recitalul trompetistului Sergiu Cârstea* şi al *Trio-ului* ”*Sternin*” (6 Decembrie, Aula Palatului Cantacuzino).

Cu câteva ore înaintea începerii celor două recitaluri, am asistat la workshop-ul de violoncel

Trio Sternin

şi compoziție susținut de către violoncelistul austriac Tomasz Skweres, care concertase cu o zi înainte, în aceeaşi Aulă. Tânărul şi ingeniosul instrumentist a exemplificat, luând ca reper propria-i muzică, *Transformations* (*Transformări*), o modalitate inedită de emitere a sunetelor, fie prin dozarea intensității cu care se apasă degetele pe corzile simple, duble, în *glissando*, ori prin utilizarea neconvențională a tehnicii

Sergiu Cârstea

de arcuş, astfel încât rezultatul obținut de pildă din multitudinea armonicelor formate în zona căluşului, prin *flageolete*, să aibă atributele unui spațiu sonor *tridimensional*. Un experiment demn de reținut, ca şi interpretările trompetistului Sergiu Cârstea, care a uimit cu agilitatea tehnică şi capacitatea de a conferi sunetului metalic, oarecum rigid, al instrumentului, moliciune şi rafinament coloristic. Programul a reunit pagini de o dificultate accentuată: *Mouvement pour un dromadaire égaré* (*Mişcare pentru un dromader rătăcit*). Construită din succesiuni de salturi acrobatice din registrul grav în cel acut şi invers, lucrarea este totodată un omagiu adus lui Luciano Berio, cu trimitere directă la cea de-a X-a piesă din ciclul *Secvențe*, destinată trompetei în 1984, şi dedicată lui Sergiu Cârstea în 2013; *Apparitionen I für trompette solo în B* (*Apariție I pentru trompetă solo în Si bemol*) de Thomas Christoph Heyde - o primă audiție românească, ce utilizează tehnica serială, secvențial, cu scurte inserturi de jazz şi sonorități cu dublu efect: aparent şi difuz - fenomen care necesită o mare iscusință în utilizarea şi eliminarea rapidă a surdinei; *Scherzo-Sarcastico* (*Scherzo sarcastic*) de Vladimir Beleaev (Republica Moldova) – pagină de o virtuozitate eclatantă, cu tehnici de emisie a sunetului variate şi complicate, pe care însă Sergiu Cârstea a reuşit să le depăşească exemplar, cu o

supleţe deloc comună; *Homo Ludens V* de Volodymyr Runchak (Ucraina) a încheiat recitalul acestui trompetist pasionat născut la Chişinău, şcolit la Conservatorul din localitate, dar şi la Conservatorul Superior de Muzică din Paris, cu personalităţi ca Pierre Thibault şi Antoine Curé, stabilit în anul 2000 la Timişoara, cu scopul de a transmite şi altora – în special tinerilor - câte ceva din secretele ”mijloacelor de expresie” dobândite şi asimilate de-a lungul anilor. Această ultimă partitură, subintitulată *Interviu pentru un bîlbâit*, l-a antrenat pe solist în sfera teatrului muzical, transformându-l într-un veritabil *homo ludens*, obligându-l să-şi exerseze umorul şi capacitatea de adaptare-fulger la trecerile nu tocmai simple de la rostirea unor litere şi silabe, la frazările nefisurate, de o muzicalitate care fără cusur!

O prezenţă la fel de stenică şi de surprinzătoare a fost cea a Trio-ului ”Sternin”, înfiinţat în 2010 şi alcătuit din pianista Daria Tudor - elevă în clasa a XI-a la Liceul ”Dinu Lipatti” din Bucureşti, violonista Georgeta Iordache - studentă la Conservatorul din Köln, şi violoncelista Ella Bokor – discipolă a lui Marin Cazacu, doctorandă în anul al III-lea, la Universitatea de Muzică din capitală, sub îndrumarea profesorului Dimitrie Soreanu. Deşi la început de drum, cele trei tinere au fost distinse atât individual, cât şi ca membre ale Trio-ului, cu o serie de premii, fiind invitate să concerteze în ţară şi peste hotare, unde au obţinut deja succese răsunătoare. Aplombul cu care abordează o gamă stilistică diversă, temperamentul artistic năvalnic, dezinvoltura, instinctul sigur al construcţiei sonore, precum şi stăpânirea fermă a mijloacelor tehnico-expresive, vorbesc despre o maturitate atipică pentru vârstele lor cuprinse între 16 şi 20-21 de ani! *Divertismentul* de Dumitru Bughici şi *Divertismentul nr. 2* de Sabin Păutza - primul în manieră tradiţională, cu apeluri la polifonia modală, la ritmurile de joc şi intonaţii doinite, repartizate la partida violoncelului mai ales, dar şi cu reminiscenţe din impresionsimul francez timpuriu - cel de-al doilea, conceput ca o ”expoziţie” de ritmuri de jazz, de la blues la rag time şi la cele tipice musicalurilor de pe Broadway, au fost revigorate cu o precizie şi o creativitate impecabile. Răspunzând aplauzelor interminabile ale publicului, Trio ”Sternin” a mai cântat, în *primă audiţie*, lucrarea *Ecouri 2* de Ulpiu Vlad – o muzică onirică, de mare forţă şi fineţe expresivă, dar cu o scriitură de o dificultate redutabilă pentru interpreţi. Profunzimea intuirii fondului spiritual-metafizic al partiturii, s-a reflectat într-o interpretare de o subtilitate şi expresivitate incredibile pentru nişte instrumentiste care nu şi-au încheiat încă studiile superioare! Le doresc să rămână împreună cât mai mult timp cu putinţă!

Game

* *Concertul Ansamblului ”Game”* condus de Alexandru Matei (7 Decembrie, Universitatea de Muzică, Sala ”George Enescu”).

Cu toate că şi-a modificat componenţa – numele celor cinci percuţionişti sunt acum cele ale foarte tinerilor Irina Rădulescu, Cătălin Cioargă, Daniel Iliescu, Alexandru Badea, Bogdan Marinescu, toţi sub oblăduirea lui Alexandru Matei – aş spune că Ansamblul ”Game” a fost unul dintre ”pilonii” de susţinere a recent încheiatei ediţii a Festivalului Internaţional ”Meridian”, alături de ”Traiect”, Archaeus” ”Contraste” şi ”Profil.”

Mai mult decât spectaculoasă şi spectaculară, apariţia lor impune/induce de fiecare dată predispoziţia spre introspecţie, recursul la esenţa arhetipală a fiinţei, dar şi o ”teleportare” în *illo tempore*, când ritualurile însoţite de instrumente percusive erau parte integrantă din viaţa omului arhaic...

Programul a debutat cu piesa lui Gérard Berlioz, *Mosgras Express* pentru trei percuţionişti. N-ar fi exclus ca autorul francez să fi fost inspirat de partitura simfonică a lui Arthur Honegger, *Pacific 231,* chiar dacă acolo era sugerat zgomotul şi ritmul sacadat ale unei locomotive cu abur, în timp ce aici era vorba despre mersul, într-un accelerando năucitor, al unui tren expres! De un realism aproape fotografic, cu semnale de fluier şi ritmuri repetitive dispuse la diferite tipuri de tobe, acţionate simultan şi identic de către cei trei percuţionişti, acest opus a fost şi un prilej de a testa inventivitatea interpreţilor în a modela şi nuanţa un material sonor uniform, ce risca să să devină monoton.

Frenezia ritmică a caracterizat şi piesa lui Nicolae Brânduş, *Dans în ritm ak-sak pentru percuţie solo* – o partitură scrisă în 1970, ca parte a operei *La ţigănci* după nuvela fantastică a lui Mircea Eliade. Diferenţele au constat în diversitatea instrumentelor de percuţie care au înviorat materia sonoră pigmentând-o cu o multitudine de evenimente timbrale; în diversificarea expresivităţii printr-o suită de variaţii, de la vigoarea ofensivă a ritmurilor aksace, la transparenţa plină de graţie şi mister a celor intonate de instrumentele metalice – vibrafon, trianglu, clopoţei etc.; de la atmosfera primitiv-arhaică, la cea sacră, încununată de sonoritatea penetrantă a clopotelor

tubulare aşezate orizontal, într-un crescendo magnific, în şuvoiul căruia realul şi imaginarul s-au contopit, ilustrând laolaltă alegoria morţii şi a eternităţii. La pupitrul dirijoral al formaţiei, Alexandru Matei a făcut corp comun cu ceilalţi 5 percuţionişti, ce păreau a fi ieşit din sine şi, acaparaţi de vraja sacru-profană emanată de muzică, s-au lăsat transportaţi în lumea suprasensibilă ţintită de acest ritual magic, surprins cu atâta acuitate de către Nicolae Brânduş.

Lucrarea a pregătit într-un fel terenul pentru ultima piesă din concert: *PinAscensioCristiCho pentru pian, celestă, orgă, două percuţii şi CD*, în *p.a.r.*, de Octavian Nemescu.

Pretextele care au condus la zămislirea, în 2010, a acestui opus, au fost bicentenarul naşterii lui Chopin şi tragica trecere în nefiinţă a fiului compozitorului, regizorul de film Cristian Nemescu. Pretextele rămân, însă, *doar pretexte*. Dincolo de semnificaţia lor afectiv-sentimentală, Octavian Nemescu a reuşit să pună în act

Octavian Nemescu

o viziune personală despre natura duală a instanţei divine: mîngâietoare şi punitivă.

Prima impresie, puternică, a fost de natură vizuală: cele două grupe de percuţii erau aşezate în semicerc, încadrând tuburile orgii devenită secanta celestă, vehicol al ”ascensiunii” în lumea ”de dincolo.” Pe fondul, la început imperceptibil, al mediului electronic, îşi fac apariţia, unul câte unul, într-o totală reculegere, instrumentiştii: pianistul Andrei Tănăsescu, percuţionista Irina Rădulescu, organistul Dan Racoveanu, Verona Maier, la celestă, încă un percuţionist, apoi ceilalţi şi dirijorul Alexandru Matei, cu care se închide *cercul* până atunci incomplet. Odată cu iluminarea difuză a scenei, întregul arsenal de instumente – cu clape şi de percuţie - e pus în vibraţie, împânzind întregul spaţiu cu reverberaţiile lor. În acest răstimp fondul sonor înregistrat e tot mai perceptibil. El ia înfăţişarea unei pedale cosmice, care susţine derularea evenimentelor terestre. Din convergenţa sonorităţilor electronice cu cele *live*, împreună cu armoniile tot mai reliefate ale orgii şi clopotelor, şi cu cadenţele consonante, algoritmice – tipice creaţiilor lui Octavian Nemescu - se înfiripă un *coral* de esenţă liturgică. Întregul Univers devine acum o orgă imensă care cântă, înălţând osanale Divinităţii. Numai că, aceeaşi orgă, cu armoniile ei celeste, este cea care introduce, de data aceasta sentenţios, schimbarea ordinii cosmice. Loviturile vehemente de timpani, alte tipuri de tobe şi gonguri anunţă apariţia unui moment de o tensiune dramatică zguduitoare, un fel de *Rex Tremendae Majestatis* – fie ca recunoaştere a Sa ca instanţă salvatoare, fie ca un reproş la adresa Celui care îngăduie *şi* nedreptatea... Cu toate acestea, Octavian Nemescu revine, în final, la atmosfera iniţială, interiorizată, pioasă, liturgică. El recurge acum la sonorităţile cristaline ale gongurilor indoneziene, roto-tom-urilor, trianglelor, clopotelor, bolurilor tibetane şi altele asemenea, care însoţesc şi facilitează ”înălţarea” (*ascensio*) şi reintegrarea sufletului omenesc în spiritul christic. Cu maximă simplitate, Octavian Nemescu a creat efecte copleşitoare, recepţionate şi redate ca atare de către membrii ansamblului ”Game” condus de Alexandru Matei.

* *Concertul Cvartetului de coarde ”Profil”* (7 Decembrie, Universitatea de Muzică, Sala ”George Enescu”).

Memorabilul concert al ansamblului ”Game”, cu care, dacă era după gustul meu, aş fi încheiat cea de-a 9-a ediţie a Festivalului Internaţional ”Meridian”, a fost urmat, tot în Sala ”George Enescu” a Universităţii de Muzică, dar la ora 19,30, de concertul cvartetului de coarde alcătuit din instrumentişti proveniţi din Ansamblul cameral ”Profil”: Diana Moş - vioara I, Petru Nemţeanu – vioara a II-a, Marian Movileanu - violă, Mircea Marian – violoncel. Experienţa şi, mai ales, exigenţele impuse de ”profilul” academic al ansamblului cameral dirijat de Tiberiu Soare le-a folosit, cu siguranţă, celor patru tineri muzicieni în stabilirea imediată a comuniunii necesare

Profil

cântatului într-o formaţie de cvartet. Lucrările incluse în programul lor au avut personalitate distinctă, dificultăţile – adesea insurmontabile pentru judecata comodă – au părut simple exerciţii de... încălzire, iar substratul ideatic a primit valenţe expresive mai mult decât convingătoare.

Interesul lui George Balint pentru diminuarea distanţei dintre *real-areal-ireal*, ca şi aceea pentru

comprimarea, într-una singură, a dimensiunii spaţiu-timp, s-au regăsit şi în *Cvartetul de coarde nr. 2*, subintitulat simbolic *Sineion* – în

George Balint

fapt, un nume inventat de către autor, din combinaţia între *Sinele* Fiinţei şi *ion*-ul atomizat din fizică. În alţi termeni, e vorba despre o privire introspectiv/contemplativă asupra variabilelor infinitesimale din care este plămădit sufletul nostru. Început cu un murmur de şoapte ale instrumentiştilor, ca ale unor spirite nevăzute, şi totuşi prezente în jurul nostru, cvartetul evoluează în direcţia curbării spaţiului prin sunete distorsionate şi flageolete tensionate, oscilând permanent între concret-părelnic, real-fantasmatic. Spaţiile astfel suprapuse conduc către formarea unor reţele eterofonice în care, însă, antinomiile continuă să persiste – de data aceasta, de ordin afectiv: dramatic-liric, tensionat-exaltat. Însăşi scriitura instrumentală e de aşa natură, încât sunetele concrete sunt însoţite, simultan, de umbra lor translucidă, precum particulele de antiparticule. Aceasta, până în clipa în care muzica face un salt din stratul astral în cel material, prin câteva măsuri cu inflexiuni doinite, şi când instrumentele intră într-o adevărată alertă ritmică. Flageoletele reapar, iar atmosfera e purificată printr-o lovitură discretă de gong şi revenirea la respiraţia sau expiaţia (?!) de la început, semn că ciclul existenţial a fost reluat şi, odată cu el, ”visarea întru-Fiinţă.”

Pe o linie oarecum complementară s-a situat şi piesa Doinei Rotaru, *Vivarta* - termen polisemantic, împrumutat din filosofia indiană, traductibil prin *transfigurare, schimbare aparentă, apariţie iluzorie*. Pornind de la sunetele prelungi ale violoncelului, cu incrustaţii modulante de bocet, pe fondul isonic al celorlalte trei instrumente, muzica stabileşte dintru'nceput dihotomia departe-aproape, aparent-iluzoriu. Eterofonia rezultată din împletirea-despletirea vocilor, ca şi *glissando*-urile tânguitoare, dau impresia de cântec doinit pe mai multe voci, unele prezente, altele doar ca re-amintiri. Mereu imprevizibilă, deşi mereu asemenea sieşi, Doina Rotaru introduce elementul dramatic printr-o bifurcaţie de limbaj: ornamentele mărunte ale viorii, ca nişte alesături pe o *ie*, contrastează cu gravitatea sunetelor ţinute, de la

Doina Rotaru

violă şi violoncel şi ajung să se preschimbe, în registrul acut, în adevărate ţipete de păsări virtuale, vestind declanşarea unei drame lăuntrice. Este punctul culminant al piesei şi totodată semnalul reversibilităţii, al ”schimbării aparente”, căci totul revine, prin întoarcerea la flageolete, la stadiul primar, arhetipal. Mirajul acesta de esenţă metafizică a fost sesizat şi restituit în detaliu şi în profunzime de cei patru instrumentişti. Şi, ca informaţie de ultimă oră, onorantă pentru noi: în primele zile ale lui Decembrie, piesa intitulată ”*Pan*”, pentru voce şi trei flaute, a Doinei Rotaru, a fost cântată în premieră mondială la Teatrul Ranelagh din Paris, într-un program dedicat împlinirii a 100 de ani de la crearea lucrării pentru flaut solo, *Syrinx,* de Claude Debussy – secţiunea ”Compozitori în viaţă” – alături de alte două opus-uri aparţinând lui Tristan Murail şi François Narboni.

Dan Dediu frapează nu numai cu ingeniozitatea lui postmodernă, ci şi cu opus-uri din studenţie, scrise în spirit tradiţional! Aşa s-a întâmplat cu *Cvartetul nr. 1*, compus la vârsta de 19 ani, pe când era în anul II de facultate. Era firesc, deci, ca în arhitectonica lui muzicală să apară elemente modale – ritmuri de joc popular, eterofonii polifonizate etc. -, aluzii la stilul primitiv-ritualic dintr-o lucrare ca *Sacre* de Stravinski, dar şi unele intonaţii...romanţioase, ironice, dat fiind recursul la versurile poemului lui Maiakovski, *Flautul-vertebră*, rostite de către membrii cvartetului. Scris cu ştiinţă, fantezie şi dezinvoltură, cvartetul conţine *in nuce* elementele care îi vor defini stilul şi amprenta ulterioare, ca de exemplu: iscusinţa (devenită dexteritate) selectării şi plasării în context a citatelor, savanta asamblare a celor mai variate limbaje şi tehnici componistice într-o construcţie unitară, adesea de tip *palimpsest* sau *colaj* etc. – ceea ce dovedeşte de fapt perfecta cunoaştere a principiilor clasice de

Dan Dediu

tratare a formelor şi genurilor muzicale.

Jagdquartett (*Cvartet de vânătoare*), al compozitorului

german Jörg Widmann a dat ocazia tinerilor instrumentişti să-şi etaleze, la propriu, geniul interpretativ! De o dificultate înspăimântătoare, acest opus i-a transformat pe cei patru în adevăraţi prestidigitatori! În special Diana Moş - personajul principal - a confiscat orice elogiu posibil la adresa ei! De la salturi intervalice halucinante, la flageolete plasate în cele mai neconvenţionale porţiuni ale viorii, de la *glissando*-uri la sunete liniare, vocalize şi tehnici de arcuş imposibile, care necesitau treceri rapide de la unele la altele, totul s-a petrecut într-o goană aiuritoare, care a ţinut întreaga asistenţă cu sufletul la gură.

Ce s-ar mai putea spune despre asemenea interpretări, altceva decât: Excelent! Colosal! Formidabil! Bravissimo!

Jörg Widmann

Recital de flaut

Mircea ŞTEFĂNESCU

Flautistul Cătălin Opriţoiu este unul dintre acei interpreţi de valoare care nu pot cânta o notă – care în aparenţă este atât de neînsemnată – până nu simte că acest sunet conţine ceva esenţial.

La Cătălin Opriţoiu, repertoriul, piesele muzicale cărora le dă viaţă, nu poate fi decât interesant, şi asta mai ales atunci când predomină lucrările de ultimă oră, cum a fost recitalul său, din după amiaza zilei de 8 decembrie 2013 la Aula Palatului Cantacuzino, în cadrul manifestărilor înscrise pe afişul Festivalului Internaţional de Muzică Contemporană „MERIDIAN, Zilele SNR-SIMC", ediţia a IX-a.

Ca impresie generală, pot spune că prin arta sa Cătălin Opriţoiu acordă muzicii o nobilă existenţă. Sunetul său este strălucitor, iar velocitatea jocului degetelor sale pe instrument îi conferă calitatea de virtuoz. La acestea toate se adaugă şi capacitatea confesivă a instrumentistului, capacitate care, la urma urmelor, este nervul, instinctul, incitanţa inventivităţii de a da vibraţie şi freamăt şi sevă autentică muzicilor pentru care se constitue interpret.

Am ascultat mai întâi **Sonata pentru flaut solo** de Dan Voiculescu. Aici Cătălin Opriţoiu a pus în lumină rigoarea scriiturii componistice, prin volute de sonoritate nouă şi prin distincţii pline de culoare.

În **Passacaglia** de Zsolt Serei – Ungaria – Cătălin Opriţoiu a surclasat un text muzical sobru, rafinat şi inventiv totodată, realizând, aş spune, o miraculoasă acumulare de reuşite.

În piesa **Eagle** de Teresa Procaccini – Italia – o compoziţie cu expresie de autentic poem, Cătălin Opriţoiu a evoluat spontan şi cu o degajare surprinzătoare, împlinită cu o aerată intensitate.

În lucrarea **Wings** de Anna Veismane – Letonia – are generozitate, este limpede şi de o certă inteligibilitate, care până la urmă este politeţea artei. Interpretând această quasi miniatură inspirată, Cătălin Opriţoiu a realizat, chiar dacă partitura nu prezintă cu un prea bogat lux de amănunte indicaţii instrumentale, o creaţie puternică şi voluntară.

Sonata pentru flaut solo de Sigismund Toduţă, într-o anumită înţelegere apare ca o lucrare clasică. Această lucrare exprimă eleganţa de gândire a compozitorului, exprimă coordonatele personalităţii sale definită spre a-şi despovăra continuu arta de conţinutul greu, material, al realităţii înconjurătoare. În acest context de seninătate şi vigoare, Cătălin Opriţoiu s-a profilat cu gesturi de graţie şi cu linii sonore admirabile.

Cătălin Opriţoiu

Spatium Sonans de Ghenadie Ciobanu – Republica Moldova – este creaţia unui compozitor conştient de vocaţia sa muzicală, fapt similar cu cea ce este de bun gust, cu fondul de cultură artistică. A fost aici momentul în care Cătălin Opriţoiu a intrat în starea de confesiune controlată, ca în incintele familiilor spirituale, care au intensitatea unor răsunete aparte.

Capriciul pentru flaut solo de Szunyogh Balazs - Ungaria - o piesă alertă, ambiţioasă, de fin efect, **Trei dansuri flamenco** de Krystof Zgraja - Polonia - o muzică plăcută, cu temperament şi cu o delicată senzualitate şi **Sequenza I** de Luciano Berio - Italia - o portretizare a ideii de inventio, făcută cu onestitate şi mare profesionalism, au încheiat acest recital, suţinut de Cătălin Opriţoiu cu prisos de talent şi cuceritoare tinereţe.

Meridian, la Conservator

Veturia DIMOFTACHE

Concertul ansamblului *devotioModerna* din 3 decembrie 2013 orele 17, la sala "George Enescu" a U.N.M.B., s-a desfăşurat sub auspiciile Festivalul Internaţional "Meridian", Zilele SNR – SIMC, ediţia a 9-a.

Programul concertului, gândit de compozitoarea Carmen Cârneci directorul artistic al ansamblului, s-a axat pe trei cuvinte-cheie, dedicaţii, meditaţie, psalmi… cuvinte - idei, frumoase, expresive, cu semantici bogate, inspiratoare ale unor muzici care "spun" ceea ce cuvintele nu pot rosti.

În seria dedicaţii se înscriu piesele *For Irene* pentru flaut solo, de Ivana Stefanovic (Serbia, Irene a fost prietena compozitoarei şi prima interpretă a lucrării) şi *Les mots sont allés* - pentru violoncel solo, de Luciano Berio. La comada lui Mstislav Rostropovici, Luciano Berio a scris prima dedicaţie din ciclul celor 12 compoziţii prin care marele violoncelist intenţiona să-l omagieze pe dirijorul Paul Sach, la împlinirea vârstei de 70 de ani. Este o muzică sobră, cu caracter narativ, cu referiri transparente la motivul Muss es sein.

Piesele Lisei Lim (Australia) *Sonorous Body* - pentru clarinet solo şi *How can I see the things* - pentru ansmblu de Laurenţiu Beldean (căruia i-aş recomanda mai multă concizie în conducerea discursului muzical) se pot percepe 1) fie ca meditaţie în sens lamartian, ce ţine mai degrabă de sensibilitate decât de raţiune, 2) fie meditaţii – reflecţii asupra unui gând filozofic.

The Epic Pyramid op.106 - pentru flaut(e), percuţie şi pian, de Liviu Dănceanu pune în lumină trei surse sonore eterogene, cu amintiri şi reverenţe la timpuri trecute – Bach, Mozart, Messiaen - cu scurte refrene de vals şi motive de cântec popular, cu sonorităţi exuberante, strălucitoare şi nuanţe umoristice…

Concertul s-a încheiat cu *Sprachrohr – de Sancta Maria*, psalmi pe texte de Hildegard von Bingen, poetă, muziciană, mistic de înaltă pietate. *Sprachrohr – de Sancta Maria,* pentru mezzo-soprană şi ansamblu de Carmen Cârneci aş aşeza-o alături de o altă compoziţie a acesteia, *Cântarea Cântărilor* pe versuri taduse de poetul Radu Cârneci, tatăl artistei, ambele fiind echivalenţe muzicale a unor texte de mare expresivitate literară, şi anume, un poem de dragoste omenească (sec X î.Hr.) şi, psalmii, rugăciuni de laudă a Fecioarei Maria (sec.XII d.Hr.), texte scrise sub inspiraţie divină. Situată într-o lume ce depăşeşte limitele tonalului, cu sonorităti aspre ce comentează şi susţin linia melodică a solistei, construită pe intervale aventuros distante, întreruptă doar de scurte interludii, *Sprachrohr – de Sancta Maria* de Carmen Cârneci este o muzică complexă, dificilă, ce pune la grea încercare interpreţii iar noi, publicul, o vom înţelege mai bine pe măsură ce o vom reasculta în sălile de concert.

Toate piesele cuprinse în programul concertului au fost prime audiţii (mai puţin *Piramida epică* de Liviu Dăncianu), au beneficiat fiecare de o scurtă prezentare, realizată de dirijoarea Carmen Cârneci, binevenită pentru o mai bună înţelegere a lor, şi, au fost excelent cântate. Membrii ansamblului *Devotio Moderna* : Ştefan Diaconu – flaut, Cristian Mancaş – clarinet, saxofon, Petru Nemţeanu – vioară, Dan Cavassi – violoncel, Mihai Murariu – pian, Alexandru Stroe – percuţie, toţi sunt instrumentişti excepţionali. O menţiune aparte pentru Antonela Bârnat mezzo-soprană, cu voce deosebit de frumoasă şi tehnică de cânt excepţională şi nu în ultimul rând, pentru Carmen Cârneci compozitoare, dirijiare, muzician foarte talentat, "spiritus rector" al acestui concert eveniment.

***

În seara aceleaşi zile, 3 decembrie 2013, în Aula Palatului Cantacuzino orele 19.30 a avut loc un "concert" de muzică electroacustică – Electroacustic Music Concert. Într-un interviu Pierre Boulez spunea: la ce bun mugica electronică, cum o folosim? Iată, ea poate constitui, printe altele, programul unui întreg concert.

Pentru început, Adrian Enescu cunoscut şi apreciat compozitor de muzică de film, şi-a prezentat lucrarea sa *Un minut / 7 Haiku,* realizată în studioul personal. Haiku-ul impropriu spiritului european şi aspiraţiilor sale constructiviste, departe de comprimări semantice şi mult aproape de linişte, de lapidar, conţine o imagine, un gând, o idee. Haiko-ul, poezie cu formă fixă, trei versuri şi 17 silabe,ce vine din Orientul depătrat, l-a inspirat pe Adrian Enescu găsindu-i o strălucitoare şi convingătoare transpunere muzicală. Concepută ca un ciclu de 7 Haiku (fiecare piesă durează un singur minut şi poartă un titlu rostit ferm de o voce femenină *Si torna, Aspetto, Latte, Vai via, In dietro*), piesa lui Adrian Enescu este o mare izbândă pe care o adaugă succeselor sale anterioare.

Au urmat compoziţiile electronice realizate de Nicolae Teodoreanu – *Kuburdu – Cuvântul*, de Ciprian Pop – *Peisagii*, de Adrian Borza – *Akedia.*

Programul s-a încheiat cu *Just passing through…* pentru clarinet, saxofon, vioară, actor şi mediu electroacustic de Maia Ciobanu. Piesa îmbină muzica înregistrată, cu muzica vie, intreprţi: Cornelia Bronzetti (vioară) Constantin Urziceanu (clarinet), Răzvan Gachi (saxofon), Bogdan Nechifor (actor) şi inginer de sunet Erica Nemescu. Pe un fundal, un continuu electroacustic, evoluează actorul şi interpreţii; la un moment dat, aceştia alcătuiesc un cor antifonic care declamă un poem suprarealist apoi, îşi reiau partitura.

Maia Ciobanu a inventat o nouă lume cu contraste, cu creşteri şi descreşteri dinamice, cu noi sonorităţi, păstrează însă o relaţie viabilă cu tradiţia clasică, de pildă *Simfonia a VI – a* de Beethoven , deschide şi închide discursul sonor..La reuşita concertului interpreţii Cornelia Bronzetti, Bogdan Nechifor, Constantin Urziceanu, Răzvan Gachi, Erica Nemescu, au avut o importantă contribuţie.

Nume pentru viitor

Mircea ŞTEFĂNESCU

Miercuri, 4 decembrie 2013, la Aula Palatului Cantacuzino, în cadrul Festivalului Internaţional de Muzică Contemporană „Meridian, Zilele SNR-SIMc", în prezenţa unui public foarte numeros, s-a desfăşurat un program de audiţii cu lucrări de compozitori români relativ tineri, cu titlul **Sonomania, Voyage**, directorul artistic al acestuia fiind Diana Rotaru, iar dirijorul pieselor care impuneau o formaţie instrumentală mai extinsă a fost, cu mult succes, Alexandru Solonaru.

De la începutul acestui recital componistic, am deschis larg ochii, prin faptul că am întâlnit, sigur, la grade diferite de performantă şi de condiţionare a materiei sonore vocale şi instrumentale, tineri creatori al căror fond imagistic şi de vigoare în expresie, mi-a produs întrezărirea acelei fizionomii proprii unei posibile şcoli componistice originale, moderne, româneşti, ceea ce merită să se concretizeze.

Sonomania

Prima lucrare audiată se denumeşte **Suita cambriană** şi este scrisă de Alexandru Sima. Trecând peste acest titlu, care este de inspiraţie urmuziană, întâlnim muzica, o muzică scrisă cu un real talent şi cu o linie a unui constant cânt subsumat.

Cadenza pentru violoncel şi pian de Mihai Măniceanu este, de fapt, o farsă, o nostimadă, prin citarea în cascadă de teme muzicale clasice, romantice şi moderne, din marile repertorii interpretative, totul în paralel cu evoluţiile spectaculare ale instrumentiştilor, care totuşi, nu sunt făcute în glumă.

Mihai Măniceanu

Ana Giurgiu Bondue ne-a propus spre audiţie piesa **Foc, pentru soprană. violă şi pian** care se dezvoltă în grafii simple, în volute ale unor tensiuni aproape să erupă şi prin sonoritatea sinceră.

Play pentru flaut şi pian de Diana Rotaru este o creaţie care, cu profilul de quasi perpetuum mobile, prin elansarea, virtuozitatea scriiturii şi prin capacitarea posibilităţilor expresive şi tehnice ale flautului, poate intra în repertoriile de recital ale interpreţilor de valoare la acest instrument.

Le voyage de l'age de voy pentru flaut, violoncel şi pian de Sebastian Andone are o formă de poem, cu o sensibilă delicateţe de culori.

Gabriel Mălăncioiu surprinde în piesa sa **Linişte, pentru soprană şi flaut,** pe versuri de Lucian Blaga, un sentiment larg spaţial, inclusiv prin orientarea emisiei vocale şi a celei instrumentale direct spre pianul cu capacul ridicat şi cu pedala pusă, ceea ce produce prin intersectări o profuzie de sunete armonice.

Sabina Ulubeanu a modelat, în **Raum und Liebe pentru flaut, violă, violoncel şi pian,** imagini ale temperamentului său romantic şi capabil, desigur, să-şi spună gândul inclusiv într-un limbaj muzical care doar aparent este deconectat de fidelitatea artistului faţă de lumea umană.

Vlad Maistorovici este autorul piesei **Khadima, pentru soprană, recorder, corn englez, vioară, violă, violoncel, celestă şi chitară.** Avem aici o bogată componentă timbrală, ritm, nerv şi fervoarea dansului. Avem de asemeni o lectură, cel puţin eu am înţeles asta, a unei pagini de ziar cu ultimele ştiri, oricum, nu liniştitoare.

La succesul acestui program muzical un merit deosebit revine şi fiecăruia dintre interpreţii care au urcat pe scenă. Ei sunt Veronica Anuşca, soprană, Octavian Moldovan, flaut, Valentin Ghibu, oboi şi corn englez, Maria Chifu, fagot, Tamara Dica, violă, Eugen-Bogdan Popa, violoncel, Diana Rotaru, pian, Olga Tănase Podubinschi, pian, Sorin Rotaru, percuţie, Radu Vâlcu, chitară. Şi invitaţii, Raluca Stratulat, vioară, Mihai Măniceanu, pian, Andreea Butnaru, pian.

O seară de gală

Mircea ŞTEFĂNESCU

Recitalul vocal şi instrumental de la sala „George Enescu" a Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti, din seara zilei de 6 decembrie 2013, a fost susţinut de mezzosoprana Claudia Codreanu, de pianista Diana Vodă Nuţeanu şi de clarinetistul Constantin Urziceanu, care, fiecare în parte, au excelat şi au fost mult aplaudaţi de public.

Sigur, a fost unul din momentele de vârf ale Festivalului Internaţional de Muzică Contemporană, „MERIDIAN, Zilele SNR-SIMC", ediţia IX-a 2013, chiar dacă multe dintre lucrările componistice auzite au fost scrise de patru-cinci decenii şi altele, cum este **Suita pentru clarinet solo Noi proverbe** de Roman Vlad, au purtat marca de primă audiţie absolută.

Diana Vodă

S-a cristalizat astfel în sala de recital starea de graţie şi de recunoştinţă faţă de unii dintre marii maeştri ai muzicii româneşti, oferindu-le acestora, o dată mai mult, posibilitatea să-şi audă creaţiile lor în public şi în formule interpretative de calitate, ceea ce întotdeauna, pentru un compozitor este ce şi-a dorit şi îşi doreşte cel mai mult.

În acest sens, s-au evidenţiat nu numai gesturi de recunoştinţă din partea organizatorilor faţă de personalităţile la vârste înalte sau la vârsta senectuţii şi care, în lumea muzicii românesti, sunt anturate de respect, ci şi gesturi care au semnificaţia de restitutio, şi poate, şi de memento, ceea ce a creeat în audienţă şi emoţie şi atmosfera de valoare a unei consistenţe estetice.

Am ascultat astfel, într-o prioritate a evenimentului de artă, liedul **Poetul şi marea** de Pascal Bentoiu pe versuri de Nina Cassian, două lieduri pentru voce şi pian de Livia Teodorescu, **Toamna** şi **Întoarcere în lied,** pe versurile lui Nicolae Coman, Nicolae Coman două lieduri pentru voce şi pian, **S-au aprins trunchiurile** şi **A coborât despărţirea**, pe versuri de Ioana Tsasos, Dan Buciu **Inventar** pe versuri de Nina Cassian, Felicia Donceanu **Unde eşti copilărie?** pe versuri proprii, Valentin Timaru **Noapte de mai** pe versuri de Lucian Blaga, trei lieduri pentru clarinet, mezzosoprană şi clavecin de Thomas Beimel **Luna, Ay, Luna** pe texte româneşti, spaniole si tulceşti şi ciclul „Anotimpuri" de Diana Nuţeanu pe versuri de Lucian Blaga, **Autoportret, Mugurii, În lan, Amurg de toamnă, Colindă.**

Aceste lieduri sau piese vocale mai ample sau mai miniaturale, cu versuri în care se împletesc teme filozofice şi teme existenţiale, teme politice şi teme pastorale, au fost interpretate de mezzosoprana Claudia Codreanu şi de pianista Diana Vodă Nuţeanu cu mult rafinament, cu înţelegere şi cu muzicalitate, cu acel talent care vine odată cu arta şi creează artă. Claudia Codreanu are o voce puternică şi dramatică totodată. Artista are degajarea fină, care o ajută să treacă dezinvolt de la un conţinut implicat în texte, la altul, poate mult mai diferit. Ea îşi crează pe podium acea ambianţă muzicală cuceritoare şi de surâs, ceea ce a fost, în sens strict spectacular, o partidă câştigată.

La rândul său, pianista Diana Vodă Nuţeanu a secondat-o admirabil pe mezzosoprana Claudia Codreanu, în momentele inclusiv de mare consum şi siguranţă pe claviatură şi în cuplu, solicitate de muzicile respective.

Claudia Codreanu

În seara de 6 decembrie 2013, la acel concert de gală plasat între vârfurile Festivalului Internaţional de Muzică Contemporană „MERIDIAN, Zilele SNR-SIMC", am ascultat **Suita pentru clarinet solo Noi Proverbe** de Roman Vlad, cu secvenţele *Cine aleargă după doi iepuri, nu prinde nici unul, Ochii sunt oglinda sufletului*, *Nu mor caii , când vor câinii*, *Nu uita că şi trandafirii cei mai frumoşi au spini*, *Fiecare pasăre pe limba ei piere.* Iimpresia pe care mi-a lăsat-o această lucrare este că am în faţă un autentic succes artistic, şi a cărui validitate este practic evidentă. Există aici în toate aceste fulguraţii, ornamentaţii, în tot acest tempo ager, teafăr, şi plin de viaţă până şi la pierderea de respiraţie a clarinetistului, există, spun, ceva mult mai mult decât cultul îndrăznelilor juvenile. Roman Vlad este un compozitor matur. Muzica sa este nouă, este originală, este frumoasă, unduioasă şi cu fior dramatic.

Un cuvânt special este de adresat clarinetistului Constantin Urziceanu, admirabil în această muzică de Roman Vlad, ca şi în **Sonata pentru clarinet solo** de Tiberiu Olah, pe care deasemeni a interpretat-o şi despre care s-a scris şi s-au spus atâtea lucruri minunate încât nu are rost să le mai repet.

Revelație și surpriză la Opera Națională

Doina MOGA

Din când în când pe lângă obişnuitele-i spectacole de operă sau de balet, în care, de altfel, mai mereu, exista ceva valoros, fie că e vorba de repertoriu, interpreți, solişti, sau dirijori, foarte, foarte rar, ce-i drept, toți la un loc, ONB sparge tiparul şi găzduieşte câte un miracol (sau două). Aşa s-a întâmplat acum, de Moş Nicolae, când a oferit publicului său, mai ales iubitorilor de gen, o premieră națională cu baletul în două acte „La Sylphide" de Herman Severin Løvenskiold.

Mânată de dorul de Alina Cojocaru, care a evoluat în rolul titular – şi pe care de câte ori o văd, îmi spun că dacă prin absurd baletul n-ar fi existat, cu siguranță s-ar fi inventat pentru ea – dar şi de bucuria şi curiozitatea de a vedea cum a ieşit aici, acasă, acest exponat de muzeu, am fost prezentă în seara zilei de 7 decembrie în sala arhiplină a Operei. Şi ceea ce am văzut, mi-a căzut foarte bine. Pentru că de la ridicarea cortinei şi până la lăsarea ei în final, m-a înduioşat şi încântat totul. Atât tălmăcirea Alinei Cojocaru, care a dansat, a emoționat, a impresionat, a fermecat, a plutit, a pluti, iar a plutit şi a povestit ca nimeni alta basmul, cât şi a partenerului ei de scenă, Steve McRae, dotat cu calități deosebite: muzical, vesel, de o agilitate rară, excelent tehnician, reuşind la perfecție suita de baterii mici, în ciuda tempoului draconic şi incorect pe care l-a imprimat dirijorul; dar şi a baletului în sine, care cu toată vârstă lui înaintată de aproximativ 180 de ani şi cu un vocabular coregrafic limitat din punct de vedere tehnic, având doar 2-3 elemente mai spectaculoase, însă foarte ofertant artistic, prin bogata-i paleta de pantomimă, expresivitate, emoție, gingăşie şi vis.

Tot mare plăcere mi-a făcut şi vizionarea ansamblului de balet, atât de inegal şi haotic în alte spectacole, acum, foarte bine pus la punct, tehnic, artistic, cu ținută şi linie elegantă şi foarte, foarte important şi rar la noi, cu o mobilitate şi expresivitate a fizionomiilor de-a dreptul reconfortantă.

Alina Cojocaru (Silfida) şi Steven McRae (James)

Toate astea grație lui Johan Kobborg, talentatul balerin pe care nu demult îl aplaudam şi noi alături de o lume întreagă, dar care acum a trecut şi de cealaltă parte a baricadei, punându-şi harul în slujba realizării spectacolelor de balet şi garantându-le calitatea, cu priceperea şi numele său. S-a văzut!

Cu toate astea, destui melomani şi chiar baletomani se întrebau în pauză de ce s-a montat tocmai acest balet: vechi, care nu are în limbajul lui fouette-uri, piruete, diagonale, fără spectaculozitate… Mie personal, răspunsul mi se pare simplu. S-a montat tocmai pentru că e foarte vechi, şi probabil primul balet de sine stătător în care balerina s-a ridicat în poante, a stat în poante şi a dansat în poante pe tot parcursul lui. Ori, se ştie, sper, că între poante şi baletul clasic este semnul egal. Apoi, tocmai, pentru că este cel mai vechi balet de sine stătător, el se află în repertoriul tuturor operelor mari din lume şi deci, era o chestiune de etichetă ca el să există şi la Opera noastră bucureşteană. Şi nu în ultimul rând, pentru că în ciuda modestiei partiturilor tehnice „La Sylphide", mă refer la această variantă, în coregrafia lui August Bournonville, ce se joacă peste tot în lume, mai puțin la Paris unde a fost preferată prima variantă în coregrafia lui Pierre Lacotte (după Philippe Taglioni), evidențiază calități artistice rare, dar esențiale unui mari balerine: săritură, *echilibru*, grație, expresivitate, calități în care Alina Cojocaru excelează.

În fine, mie mi-a plăcut foarte mult. A fost un spectacol curat, duios, plin de candoare, fermecător, ca un cântec de leagăn care te calmează fără să te adoarmă, şi care induce în suflet şi minte o stare luminoasă, confortabilă, caldă, familiară, venită cumva din străbuni. Ar fi putut fi o seară perfectă dacă dirijorul Ciprian Teodoraşcu ar fi avut habar despre balete în general (pentru că e cu totul altceva să dirijezi spectacole de balet, decât simfonii. Practic e altă meserie. Asta până când o înveți şi o stăpâneşti bine), sau măcar, dacă ar fi respectat tempourile şi dacă sub bagheta lui orchestra nu ar fi avut atâtea decalaje şi nu ne-ar fi zdruncinat cu falsurile ei. Chiar şi aşa „La Sylphide", interpretarea lui, soliştii, ansamblul, costumele, decorul, tot spectacolul în sine semnat de Johan Kobborg a fost minunat, iar Alina Cojocaru splendidă.

Aplauzele de asemenea au fost pe măsură, durată lor depăşind chiar dimensiunea unui bis de calitate, şi, *Surpriză*… seara nu s-a terminat aici. Minunile au continuat. Deoarece Moş Nicolae, în generozitatea lui, împreună cu ONB, ne-a mai făcut un mare cadou. Ni l-a adus pe Johan Kobborg în funcția de director al baletului, ceea ce este o uriaşă şansă atât pentru instituția în cauză, prin înscrierea ei astfel, în circuitul marilor opere de pe mapamond, cât şi pentru public, în fine pentru noi toți.

Wellcome, Johan Kobborg! Felicitări, ONB!

„Academic jazz group”

Florian LUNGU

Iaşul cultural. Iaşul artistic. Citadelă nu de mult înnoită cu un ansamblu urbanistic uriaş, Mall-ul „Pallas” – se pare, unul dintre cele mai mari din Europa...

În luna octombrie a.c. au avut loc în numeroase locaţii ale burgului moldav două ample manifestări concomitente, **„FILIT”** (Festivalul de Literatură şi Traducere Iaşi – începând din 23 octombrie) şi **„Festivalul Muzicii Româneşti”** ediţia a XVII (21-27 octombrie). Amintita sărbătoare a artei sunetelor organizată de **Filarmonica de Stat „Moldova”** şi **Universitatea de Arte „George Enescu”** din oraşul gazdă în parteneriat cu **Consiliul Judeţean**, **Primăria Municipiului**, **Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România**, **Opera Naţională Română din Iaşi**, **Colegiul Naţional de Artă „Octav Băncilă”** şi **Casa de Cultură a Studenţilor**, a inclus un foarte reuşit concert de jazz susţinut în sala **CCS** (în incinta căreia fiinţează **Clubul de Jazz „Richard Oschanitzky”**) de către **Quintetul „Academic Jazz Grup”** sub coordonarea cadrelor didactice universitare **Romeo Cozma** şi **Dan Spînu**.

„Academic Jazz Group” este un ansamblu cu formulă deschisă, perpetuu primenită, întemeiat în anii '90, prin componenţa sa perindându-se mai multe generaţii de tinere talente – să-i amintim doar pe pianiştii **Răzvan Boroda**, **Tudor Amarandei**, vocalistele **Marcela Buruian**, **Luiza Zan**, bass-iştii **Dan Spînu**, **Eddy Tîrîş**. În actuala alcătuire, multi-premiatul quintet îi cuprinde pe doi licenţiaţi ai **Universităţii de Arte „George Enescu”**, talentatul percuţionist **Cristian Cozma**, un abil arhitect de ritmuri, pe vocalista **Ilinca Traistă**, absolventă a Secţiei Canto, ca şi pe trei studenţi – **Alexandru Bîrlenghea** la ghitară bass (an IV), **Răzvan Pîrvu** la pian (an II), **Robert Cozma** la trombon /an II), mezinul familiei **Cozma**, bun (şi premiat) improvizator. Omogenitate de ansamblu, creativitate spontană vădită semnificativ în inspirate solouri instrumentale şi vocale, simţ ritmic marcat de swing şi, mai presus de toate un real spirit de echipă – iată atributele vădite de cei cinci admirabili tineri în acreditarea unui program de recital aproape în întregime dedicat autorilor autohtoni. Astfel, au fost oferite publicului (la rândul său receptiv şi entuziast) compoziţii de **Richard Oschanitzky** – piesele de ***free jazz*** „Blue Brasil”, „Don't Be Sad” în versiunile instrumentale de aranjament asigurate de **Romeo Cozma**, alte două teme de acelaşi autor, „Umbra” şi „Iubirea noastră” cu contribuţia vocală măiestrită a **Ilincăi Traistă**, „Printre nori” – dedicaţie a lui **Romeo Cozma** peentru **Richard Oschanitzky** şi „Blues Răzvan” – piesă a pianistului **Răzvan Pîrvu** închinată memoriei lui **Johnny Răducanu.** Au mai fost interpretate cu dăruire, competenţă şi juvenit patos piesele „Oriental Dance” de **Robert Cozma** (primă audiţie), „Butterfly” de **Aziza Mustafa Zadeh** (aceasta fiind unica piesă străină din program), într-un aranjament recompensat cu premiu în anul 2012 şi – surpriză pentru prezentatorul invitat, subsemnat al prezentelor rânduri – piesa „Un trifoi cu cinci foi” de **Florian Lungu**.

Iniţiativa punerii în „pagină organizatorică” a acestui concert a aparţinut cu deosebire pianistului, compozitorului (deţinător a numeroase premii şi distincţii pentru creaţiile sale, inclusiv în domeniile marii muzici), aranjorului, profesorului universitar, doctor în muzică **Romeo Cozma** (născut la 13 noiembrie 1955 la... Bucureşti), artist pe care nu exagerăm estimându-l drept un veritabil ***sine qua non*** şi ***factotum*** al jazz-ului ieşean contemporan.

Apel trist

“Trist”, pentru că nu prea vedem rezolvată situaţia într-o societate unde Radioul public desfiinţează (!) redacţia de muzică uşoară şi unica emisiune de gen, “Top românesc”, a lui Titus Andrei (acesta urmând a fi pensionat, după câte am înţeles, aşa cum postul public a făcut şi cu Florin-Silviu Ursulescu, neavând pesemne nevoie de personalităţi în domeniu...)! La Radio România vor rămâne astfel redactori din noua generaţie, din categoria acelora care-i confundă pe Mălineanu cu Elly Roman sau pe Aurelian Andreescu cu Adrian Romcescu, acei “specialişti” pe care n-o să-i vezi niciodată la un concert de muzică uşoară... Amărăciunea ne-a fost sporită de comunicatul semnat de compozitorii Jolt şi Andrei Kerestely, textierii George Popovici şi Marian Stere (acesta din urmă este şi interpret şi redactor la Radio România Internaţional). Despre ce este vorba? La Antena 3, atunci când a fost invitată soprana Angela Gheorghiu, moderatoarea emisiunii a anunţat cu suficienţă: “Vom vedea un video-clip cu marea soprană A. G. interpretând piesa “Copacul” a lui Aurelian Andreescu”. Altfel spus, melodia nu avea nici compozitor (J. Kerestely), nici textier (Ovidiu Dumitru), fiind atribuită solistului care o lansase! Şi mai grav, aceeaşi situaţie se repetă în cazul genericului videoclipului, unde sunt trecuţi toţi cei implicaţi în producţie, mai puţin autorii! Paradoxal, situaţia s-a repetat la ProTV pe 1 decembrie, când timp de o oră a fost omagiat Aurelian Andreescu, fiind intervievaţi o serie de oameni de artă (în treacăt fie spus, unii nici nu-l cunoscuseră...). Ei bine, şi aici a fost afişat tot timpul pe ecran “Copacul lui Aurelian Andreescu”, ca şi cum acesta ar fi scris piesa! Fără a minimaliza rolul interpretului, dincolo de lipsa de profesionalism (aici se va ajunge în curând şi la Radio România, unde valorile genului sânt îndepărtate una câte una), este vorba şi de o lipsă de respect la adresa creatorilor, de aceea comunicatul poartă un titlu grăitor: “Nu despărţiţi muzica de autorii săi!”. Deja apelul a fost semnat de zeci de oameni de muzică. Dar, cum spuneam mai sus, slabe şanse, dată fiind lipsa de cultură muzicală specifică din mass-media.

Adio, Temistocle Popa!

Octavian URSULESCU

Temistocle Popa a fost un colos al muzicii noastre uşoare, un creator de şlagăre ("hit maker", cum le spun americanii acestor muzicieni dotați cu un har rar) cum n-au fost mulți. Nu înşirăm aici toate piesele sale de succes, sunt zeci, publicăm alăturat textul cu care am însoțit CD-ul editat de UCMR cu puțin timp înaintea morții sale şi astfel vă reamintim doar câteva din titlurile sale celebre. Împlinise 92 de ani în iunie 2013 gălățeanul acesta talentat, venit la Bucureşti să cunoască gloria. Şi a cunoscut-o din plin! După studii muzicale serioase a devenit instrumentist pe scenele de estradă, până a început să compună, "Lalelele" din 1961 consacrându-l. A scris muzica la zeci de filme de mare succes, a cucerit premii nenumărate la Mamaia, UCMR l-a recompensat cu multe distincții, pe pieptul său străluceau ordine şi medalii, dar mai ales ne lasă o moştenire uriaşă, cu sute de melodii nemuritoare, dintre care nu mai puțin de 67 scrise pentru prietenul său Dan Spătaru, cu care s-a întâlnit acum în Ceruri. Odată cu el dispare şi ultimul dintre cei patru muşchetari legați de trainică prietenie şi fabulos talent – Radu Şerban, George Grigoriu, Vasile Veselovschi fiind ceilalți trei. Primii doi au festivaluri ce le poartă numele, aflu că la Piteşti a demarat o competiție închinată lui Veselovschi, normal ar fi ca la Galați (unde, în perioada asta, când politicienii se plâng că-i criză, pentru noaptea de Revelion s-a cheltuit incredibila sumă de 600.000 de euro, în bună parte pentru artişti străini!) să fie instituit un concurs care să poarte numele autorului "Fanfarei militare", care defila în fața copilului de altădată pe bulevardul oraşului de la Dunăre...

Ultima parte a vieții n-a fost din păcate tihnită pentru Temistocle Popa. În Ungaria sau Slovacia, de pildă, nu există această aberantă lege a restituirii în natură (la noi s-au confiscat şcoli, spitale, muzee, incredibil!), ci statul a oferit o sumă modică tuturor celor *în drept* (la noi nici asta nu e sigur mereu...). Dar legea strâmbă din România, care permite unor strănepoți de-ai 14-lea, cum se spune, să intre în posesia unor case în care au trăit oameni care le-au întreținut şi care NU EI le confiscaseră, ci un cu totul alt regim (nu mai spun că mulți nu fuseseră evacuați, ci plecaseră de bunăvoie, unii vânzând sau fiind despăgubiți la vremea respectivă), a făcut ca blândul compozitor să fie nevoit să părăsească apartamentul în care a creat. A stat un timp în altul, mult mai modest, cu tencuiala căzută şi mustind de igrasie, de unde a fost din nou evacuat fără milă, la 90 de ani. N-am scris niciodată, cum mi s-a reproşat, că ar fi trăit în mizerie, avea suficiente resurse materiale, ci că acest apartament e o mizerie şi că e o mizerie cum este tratat, la o vârstă patriarhală. Subiectul a fost abordat într-o emisiune la ProTV, de Cătălin Măruță, şi am fost impresionat să simt solidaritate umană. N-am fost la înmormântare, nu particip niciodată la funeralii, dar îmi pare rău că n-a fost expus într-un spațiu unde multă lume ar fi putut să-i aducă un omagiu. La funeralii au luat parte Horia Moculescu, Viorel Gavrilă, Ionel Tudor, Titus Andrei, Paul Grigoriu, Margareta Pâslaru. "Zâna bună" din filmul "Veronica" s-a despărțit de compozitor cu cuvintele: "Imortalitatea lui Temistocle Popa este asigurată. A fost un mare compozitor, care a ajuns la sufletul tuturor ascultătorilor, de la mic la mare". Peste numai câteva zile i-am revăzut pe Temistocle Popa şi pe Cornelia Teodosiu, soția sa, în postură de actori în filmul lui Al. G. Croitoru „Al treilea salt mortal"… Tot ce pot să sper este că nea Temi a luat cu el în lunga-i călătorie cartea pe care i-am dedicat-o şi CD-ul editat de UCMR, în care am inserat textul de mai jos:

Temistocle Popa, un campion al şlagărului

„Trecea fanfara militară/ În frunte c-un tambur major/ Tras prin inel, cu mustăcioară/ Şi buzdugan strălucitor/ În pragul unei nopți de vară/ Sub strălucirea stelelor/ Trecea fanfara militară/ Cu tot alaiul ei sonor!"... Cine n-a fredonat măcar o dată acest mare şlagăr al muzicii uşoare româneşti, scris în 1968? El i-a fost inspirat compozitorului de amintirile copilăriei, când fanfara trecea cu surle şi trâmbițe pe Calea Domnească din Galați, oraş unde văzuse lumina zilei, pe strada Vezuviului, la 21 iunie 1921. Dar „erupsese" cu talentu-i vulcanic mult mai devreme, prin 1954, iar în 1958 inegalabila Maria Tănase i-a cerut să-i compună un cântec, pentru că avea deja versurile pregătite: aşa avea să se nască „În târgul Moşilor", pe care marea artistă îl cânta, spre bucuria oamenilor simpli, în gura Oborului, cum se spunea, acolo unde toamna se aduna să se distreze o lume pestriță, în frunte cu copiii...Chiar dacă mai lansase anterior câteva piese de succes („Nu-s stelele de vină", „Bucureşti, Bucureşti"), putem afirma fără teama de a greşi că „Lalele" a fost, în 1961, titlul care l-a consacrat pe Temistocle Popa, dovadă şi succesul internațional: versiune germană (traducere de Siegfried Osten), sub titlul „Teresa", sau poloneză (versiune de Amelia Lisicka), iar în Germania a fost chiar leit-motivul unui film artistic de lung-metraj! Povestea acestui cântec este amuzantă, pentru că inițial el a fost un vals şi purta titlul... „Gagarin", fiindcă se comandase compozitorilor noştri să slăvească pe note primul zbor al omului în Cosmos; aşa s-au născut patru melodii aparținând unor creatori de frunte, dar după consumarea evenimentului, ca orice operă ocazională, acestea au căzut în uitare... Noroc cu Luigi Ionescu, aflat în vizită de „documentare" la Temistocle Popa: între cele câteva piese din sertar a fost audiată şi „Gagarin", dar solistul, se spune, a propus un alt ritm, la modă, cha-cha-cha, Aurel Storin a scris rapid noul text, iar piesa s-a lansat cu un succes fabulos la Teatrul de revistă „C. Tănase", unde compozitorul era instrumentist în orchestră! Pe CD-ul de față ordinea nu respectă nicidecum cronologia anului de lansare; astfel, un alt hit uriaş, pe care-l rememorăm mereu când ne-aducem aminte de anii de şcoală, „În rîndul patru", a fost distins cu premiul II la festivalul de la Mamaia în 1972. Temistocle Popa este singurul supraviețuitor al grupului celor patru „muşchetari", mari compozitori şi prieteni la toartă, Radu Şerban, Vasile Veselovschi şi George Grigoriu fiind ceilalți trei. Cu acesta din urmă a colaborat, în tinerețe, şi în calitate de interpret, încredințând în 1962 Trio-ului Grigoriu (frații George, Angel şi Cezar) melodia „Poiana cu flori".

„Să ştii măicuța mea/ Că port icoana ta/ În fiecare gând/ Oriunde şi oricând/ Te-aud cum îmi cântai/ Te văd cum îmi zâmbeai/ Şi-ți văd şi lacrima din ochi/ Când uneori mă dojeneai...". „Măicuța mea" a deschis, în 1966, seria absolut impresionantă a colaborărilor cu Dan Spătaru, pentru care a

compus peste 60 de cântece! Paradoxal, solistul nu a fost încântat atunci când a auzit pentru prima oară cântecul, părându-i-se nepotrivit pentru el! Apoi, avea să-l cânte până la sfârşitul vieţii, cu succes neştirbit, chiar dacă, altă ciudăţenie a vieţii (şi a juriilor!), piesa nu a fost premiată la festivalul de la Mamaia... Dintre zecile de titluri încredinţate de Temistocle Popa solistului său preferat, acest CD mai include „Ce e cu tine?" (1967) şi „Spune-mi unde, spune-mi cine", pentru că am dorit să oferim o paletă interpretativă cât mai diversă. În cazul unora dintre şlagărele lansate de Dan Spătaru este vorba de foarte reuşite versiuni; este cazul piesei „Să cântăm chitara mea", pe care Fuego o include în mai toate recitalurile sale. E doar unul din titlurile extraordinare din banda sonoră a filmului „Cântecele mării", co-producţie româno-sovietică avându-i protagonişti de Dan Spătaru şi Natalia Fateeva (mai că vă vine să fredonaţi, recunoaşteţi, „Noi doi şi-o umbrelă"!).

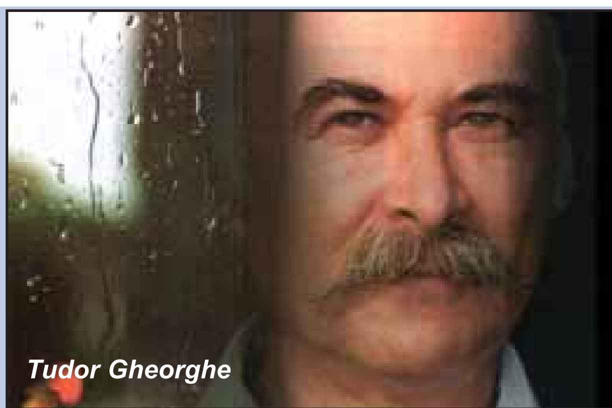
Câteva dintre titlurile incluse pe acest album ne readuc în memorie numele unor mari artişti care nu mai sunt printre noi: Gică Petrescu („Cine ştie a iubi"), Doina Badea („Şoapte de iubire"), actorul Ştefan Bănică (cu amuzantul „Gioconda se mărită"), Ileana Sărăroiu (cu romanţa „Inimă", care figurează în creaţia compozitorului alături de alte piese de aceeaşi factură, cântate de Dorina Drăghici sau Dan Spătaru). Nemaivorbind de Aurelian Andreescu, atât de nepăsător cu viaţa lui... Ne-a părăsit la numai 44 de ani, între cele mai îndrăgite piesele ale sale fiind şi cea de pe discul de faţă, „Cu cine semeni dumneata?".

Celelalte titluri de pe acest album cu adevărat de colecţie sunt cântate de solişti în activitate, care fac apel întotdeauna la refrenele de mare melodicitate ale lui Temistocle Popa. În 1974 compozitorul a lansat trei autentice hit-uri, şi astăzi fără riduri: tânărul, pe atunci, Adrian Romcescu a lansat „Astă-seară m-am îndrăgostit", în acelaşi an Marina Voica, cu vocea-i suavă, ne-a fermecat... „La malul mării", iar Corina Chiriac ne-a propus „Un singur cuvânt". În 1983, la reluarea, după şapte ani de întrerupere, a Festivalului de la Mamaia, Temistocle Popa este recompensat cu premiul II („Bine-ai venit, iubire!" - Mirabela Dauer), în acelaşi an fiind lansat cântecul „Iubirea ta", cu Cornel Constantiniu. Mai recente sunt melodiile „Vino, iubire!", cu Daniel Iordăchioae (1990) şi „Din dragoste, întoarce-te!", cu Carmen Rădulescu (1992), dar nu putem uita titluri definitorii pentru muzica uşoară românească, ca şi pentru vedetele respective: „Margarete" (flori făcute celebre de... Margareta Pâslaru), „Iubite!" (Angela Similea), „Mi-e dor de tine" (Cătălin Crişan), „Iubeşte-mă!" (Monica Anghel). În ce priveşte textierii, „partea leului" şi-o trag, pe drept cuvânt, autorii săi preferaţi, Mircea Block şi Aurel Storin. Doar 25 de titluri selectate dintr-o creaţie ce numără peste 500 de melodii, iată o întreprindere extrem de dificilă. Personal, aş mai fi avut unele preferinţe, în frunte cu „Sunt vagabondul vieţii mele", una dintre cele mai cântate şi gustate piese ale ultimilor ani, dar cu siguranţă Uniunea Compozitorilor va mai edita asemenea albume şi vor mai fi ocazii. Legat de UCMR, să notăm că Temistocle Popa a fost premiat de nu mai puţin de 12 ori de UCMR, care i-a acordat în 1999 un Premiu de Excelenţă. Distincţia oferită creatorului de revista „Actualitatea muzicală", în acelaşi an, se intitula „O viaţă dedicată cântecului" - şi aşa a fost existenţa acestui veritabil campion al şlagărului, cu un loc asigurat într-un eventual „Hall of fame" al muzicii uşoare româneşti!

Un regal

Elvira STINGHE

Tudor Gheorghe a oferit o seară magică la Sala Radio, în faţa unui public ales, în care am zărit o sumedenie de personalităţi ale vieţii publice şi artistice. Aceasta deoarece Asociaţia culturală Regal d'Art (doamna Lili Bobu este o femeie extraordinară, mare iubitoare de cultură) a dorit să-i apropie pe artişti, deoarece se ştie că, din cauza programului încărcat sau pentru că pur şi simplu nu sunt invitaţi, aceştia nu prea cunosc realizările colegilor de breaslă. De această dată au venit cu toţii să-şi încălzească sufletul la flacăra vie a talentului bardului-actor Tudor Gheorghe, într-o seară de iarnă când nu-ţi prea vine să ieşi din casă... "Pelerin în ţara nimănui" a adus în scenă cântece minunate pe versurile poeţilor Grigore Vieru şi Mircea Micu, acompaniamentul muzical, de mare rafinament şi discreţie, fiind asigurat de orchestra "Nova Music", dirijată de Marius Hristescu. O adiere de poezie profundă şi de muzică adevărată, într-un recital care a demonstrat convingător de ce Tudor Gheorghe face pretutindeni săli arhipline: pentru că este natural, firesc, nimic artificial, nici un truc actoricesc, pentru că ştie să treacă cu eleganţă de la zâmbet la gravitate. Şi pentru că trăieşte poezia, ştie s-o rostească şi s-o pună pe cea mai potrivită muzică. În acest demers frumos (mai că ne miră că se mai fac asemenea gesturi în ziua de azi!), Asociaţia culturală Regal d'Art a avut alături Radio România Actualităţi, Şcoala de televiziune "Tudor Vornicu", Exotique România (manager general Puşa Hack), Florăria "Cristina" (şi aici există o femeie nobilă, Cristina Iatan), Phoenicia Grand Hotel, câteva edituri, Radio România on-line, precum şi o serie de site-uri care au promovat evenimentul. Cum spuneam, conceptul "Artişti pentru artişti" a reuşit performanţa de a aduce alături de Tudor Gheorghe pe membrii corului "Madrigal", pe Stela Popescu, Jolt Kerestely, Fuego (marele prieten al lui Grigore Vieru, pe versurile căruia a scris multe cântece frumoase), Mirabela Dauer, Irina Loghin, Carmen Aldea Vlad, Alina şi Romeo Negoiasă (formaţia Alesis), Anastasia Lazariuc, Adrian Daminescu, Stela Enache, Vlad Miriţă, Gheorghe Turda, Ana-Maria Păunescu, Iuliana Marciuc, Connect-R. La final, în aplauzele unui public care a solicitat zadarnic un bis, ambasadorul Republicii Moldova, Iurie Reniţă, i-a înmânat lui Tudor Gheorghe un frumos trofeu. Dar trofeul cel mai important pentru artist (am fi dorit la final o fotografie de grup, "de familie", cu toţi artiştii prezenţi pe scenă lângă Tudor Gheorghe) rămâne aprecierea sinceră a exigenţilor colegi de breaslă...

Tudor Gheorghe

Un nou musical al lui Roman Vlad

La început de decembrie şi sfârşit de an, Opera Comică pentru Copii a lansat o nouă premieră: musicalul *„Soacra cu trei nurori”*, după binecunoscuta poveste a lui Ion Creangă. Marea actriță

Stela Popescu

Stela Popescu a revenit pe scena giuleşteană în dublă ipostază: interpretă a rolului principal şi regizor.

Şi pentru tânărul şi talentatul compozitor Roman Vlad musicalul „Soacra cu trei nurori” reprezintă o revenire la Opera Comică pentru Copii, el semnând muzica pentru cel de-al cincilea spectacol. Colaborarea dintre Stela Popescu şi Roman Vlad datează de ceva vreme. Cele mai de succes producții ale formidabilei echipe sunt musicalurile „Diamantul şi gâsca” (după Sir Arthur Conan Doyle) şi „Scufița roşie” (după Frații Grimm). Să ne reamintim şi că în musicalul „Piatra din casă” (regia Cristian Mihăilescu) Stela Popescu a jucat în rolul principal, iar musicalul „O noapte frutunoasă” a fost prezentat pe Broadway, pe scena de la Town Hall. „Soacra cu trei nurori *a fost pentru mine o nouă provocare, am lucrat mult la acest spectacol, câteva luni, dar a fost şi o reală plăcere”* – a spus Roman Vlad imediat după premieră. *„Sunt şapte personaje foarte bine conturate, cărora m-am străduit să le găsesc corespondețe muzicale adecvate. La fel şi momentele de dans susținute*

Smaranda Oțeanu Bunea, Roman Vlad

Oana Şerban, Fang Shuang

de baletul Operei Comice... Am ținut cont de publicul foarte tânăr, am scris o muzică atrăgătoare, accesibilă, şi în acelaşi timp am creat structurile componistice specifice unui spectacol de actualitate”.

Scenografia este semnată de Viorica Petrovici, asistent de regie este tenorul Valentin Racoveanu, iar coregrafia aparține lui Mihai Babuşka şi Vali Roşca. Alături de Stela Popescu şi de baletul Operei Comice pentru Copii joacă Raluca Oprea, Oana Şerban, Roberta Enişor, Lucia Racoveanu, Daniel Filipescu, Jennifer Dumitraşcu, Gabriela Daha, Andrei Lazăr, Bogdan Şerban, Levente Ambrus, Andrei Roşu ş.a. O apariție spectaculoasă (are 1,90 m înățime!) este baritonul chinez Fang Shuang în rolul unuia dintre fiii „soacrei” Stela Popescu. În 2005 a venit să studieze canto clasic în România, este absolvent al Universității Naționale de Muzică Bucureşti, colaborează cu Opera Comică pentru Copii şi s-a calificat recent în etapa superioară a concursului X Factor obținând 3 DA.

Text şi foto: **Oana GEORGESCU**

Iurie Sadovnic, Orheianu'...

A înființat prima sa formație, "*Haiducii*", în orașul natal Susleni, raionul Orhei din Rep. Moldova. După ce a lansat întâiul șlagăr - "*Mândru cum mă lași pe mine*", cu ocazia unui spectacol la Filarmonică, spectatorii l-au bisat și au început să strige: "*Să cânte Orheianu'*!". "*De-atunci mi-a rămas acest nume. Era în 1976...*" – ne-a spus binecunoscutul cantautor de dincolo de Prut, Iurie Sadovnic, prezent la București la un eveniment organizat de reputatul promotor Dorin Irimia. Când s-a organizat concurs pentru solistul legendarei formații "*Noroc*" a lui Mihai Dolgan (cine nu a fredonat și nu a dansat pe acordurile melodiilor "*De ce plâng chitarele*" sau "*Cântă un artist*"?!), dintre cei 60 de candidați, el și cu o fată au fost aleșii. Dar, a trebuit să plece în armată... Avea să cânte mai târziu în formația lui Dolgan, "*Contemporanul*".

"*Am cântat și în armată, în orchestra de Jazz a Diviziei din orașul Nikolaev din Ucraina. Eram tanchist!*

Iurie Sadovnic, Viorel Burlacu

Acolo am învățat enorm, m-am pregătit practic pentru scenă, pentru concertele live, pentru spectacolele cu public.. Era o zonă înconjurată de sate românești. Parcă era un duh românesc acolo... Nikolaev era și un oraș muzical. Îmi aduc aminte că în școlile și instituțiile muzicale din Ucraina se predau armoniile lui Ion Aldea Teodorovici".

Iurie Sadovnic "Orheianu'" a urmat apoi Facultatea de Regie din cadrul Institutului de Arte din Chișinău. A vrut să fie regizor, dar "*între film și muzică, a biruit muzica*".

În timpul studenției a cântat în formația "*Sonor*" împreună cu Anastasia Lazariuc. Cei doi interpreți au fost colegi de școală. A colaborat apoi cu formația "*Bucuria*" a fraților Teodorovici. Vă aduceți aminte de piesa "Melancolie, dulce melodie"?!... "*În 1976, atunci când cântam în formația Mariei Codreanu, am avut fericirea să fiu în zece spectacole împreună cu fabulosul Czeslaw Niemen. Era vestit, făcuse* revoluție *în Europa. Cânta poezia clasicilor polonezi și poezia rusească și compunea atât de frumos și de profund! Era un fenomen! Atunci am știut că vreau să cânt poezie! Tot atunci am fost în turneu la Baikonur unde am cântat celor de la Stația Spațială Internațională. Țin minte cum inginerii ne-au povestit despre OZN-uri, despre spațiu, despre Univers, despre gravitație și levitație. Totul era adevărat!".*

În anul 1983 Iurie Sadovnic a înființat, în cadrul Filarmonicii din Chișinău, propria formație, "*Legenda*". "*Mi-am împlinit visul de a cânta poezia clasicilor și a poeților contemporani*" – ne-a mărturisit artistul. "*Compunând pe versurile lui Eminescu, Grigore Vieru, Minulescu, Blaga, Federico Garcia Lorca, Lope de Vega, Adrian Păunescu am vrut să ofer oamenilor o oază de melancolie, de refugiu, de frumos... Cânt în limba română, rusă, poloneză și franceză. Pe versurile lui Nicolae Rubțov îmi cântam melodiile în Cenaclul* Totuși iubirea *al lui Adrian Păunescu, unde eram invitat foarte des* ". Cu "*Legenda"* a călătorit între 1983 și 1996 peste tot, în fosta URSS, în Franța, Germania, Danemarca, Ungaria, Polonia, Mongolia.

Îi place să combine folclorul cu muzica de jazz, rock, folk, are un volum de poezii, "*Am să plec în codrul verde*", și a lansat până acum șase discuri. Lucrează la cel de-al șaptelea CD, care va conține piese compuse de el, pe versurile lui Grigore Vieru, Ion Minulescu, Adrian Păunescu și Robert Hearts, un poet irlandez... Se va numi "*Omul frumos*" sau "*Pasărea Măiastră*". Atunci când l-am întrebat când va fi lansat, Iurie Sadovnic Orheianu', Artist Emerit al Rep. Moldova (1984) și distins în 1993 cu Ordinul "*Meritul Civic*" , mi-a răspuns senin: "*Nu știu, la penultimul disc*, Evadare, *am lucrat 6 ani*..."

Text și foto: **Oana GEORGESCU**

Revanşa adevăraților cântăreți

Mihai CHIHER

Am fost o clipă să scriu "revanşa dinozaurilor" sau "marginalizaților", dar n-are rost nici tangențial să ne referim la cei care, din ignoranță sau chiar din rea-voință, au făcut ca adevăratele valori ale muzicii uşoare româneşti să aibă atât de rar ocazia să se întâlnească, pe micul ecran, la radio sau în concerte, cu publicul care îi iubeşte. Ei nu se războiesc cu nimeni, nu au nevoie de nici o revanşă, pentru că au fost mereu pe locul I, n-au pierdut nici un meci! Dovada zdrobitoare a superiorității acestor corifei ai genului (acum au fost doar 9 dintre ei, dar mai sunt şi alții) a făcut-o spectacolul "Ziua muzicii uşoare româneşti de altădată", de la Sibiu. Am înțeles că a fost ediția a III-a a manifestării şi că aceasta este titulatura aleasă de la bun început, dar poate ar fi fost mai potrivit ceva de genul "Şlagărele tinereții noastre" sau chiar "Parada vedetelor şi a şlagărelor", pentru că atunci când spunem "de altădată" ne gândim mai degrabă la Zavaidoc, Cristian Vasile, Jean Moscopol, Titi Botez... Dar, să fim bine înțeleşi, titlul contează mai puțin, afişul a fost frumos, iar Casa de cultură a sindicatelor a fost luată cu asalt, cele 600 de bilete epuizându-se cu mult timp înainte, cu un afişaj minimal. Pentru că publicul îi doreşte, îi aşteaptă, îi iubeşte necondiționat pe aceşti demni reprezentanți ai muzicii uşoare româneşti, pentru că publicul s-a săturat de scandaluri, silicoane, playback şi false "voci ale României": oameni buni, acestea sunt adevăratele voci ale României, nu imitatorii jalnici cu care suntem asaltați! Prin această inițiativă, susținută de Primărie şi Consiliul local, Sibiul a dat o lecție tuturor oraşelor din țară, promotorii cuceriți la rândul lor de evoluția celor 9, anunțând intenția de a organiza un turneu național, cu reprezentații inclusiv la Sala Palatului, precum şi un mega-show la primăvară, tot la Sibiu. Organizarea, impecabilă (cazare de 4 stele, transport, masă, totul la superlativ), a aparținut Casei municipale de cultură din Sibiu, unde director este coregraful Ovidiu Dragoman, un artist care ştie cum să-şi trateze colegii de breaslă. Să mai spunem că sonorizarea şi luminile au fost perfecte? N-ar avea rost.

Mihai Constantinescu

Marina Voica

Fiind vorba de 9 artişti, s-a stabilit ca fiecare să aducă în scenă 4 din cele mai mari şlagăre, pentru a rezulta o seară cu adevărat magică. Şi a rezultat! Veteranul spectacolului, Alexandru Jula, nu putea ocoli "Soția prietenului meu" sau "Floare albă din Pireu", dar a spus şi glume, pentru ca la final toată sala să cânte cu el amuzantul "La viața mea". Mezina Carmen Trandafir, 38 de ani, s-a bazat, firesc, pe şlagărele lui Marius Țeicu şi George Natsis, în timp ce Daniel Iordăchioae a făcut apel la piesele de succes scrise pentru el de Ion Cristinoiu şi Dumitru Lupu. Evident acesta din urmă, cu "Gara mică" şi nu numai, nu a lipsit din recitalul îndrăgitului cântăreț Gabriel Dorobanțu. Am spus mai sus că sintagma "de altădată" nu e foarte potrivită, fiindcă Iordăchioae a cântat o compoziție proprie recentă, la fel Mihai Constantinescu (care, evident, a ridicat sala în picioare cu "Sus în deal" sau "Haideți la joacă"), în timp ce Marina Florea a adăugat

mai vechilor hit-uri compuse de George Grigoriu sau Ionel Tudor o piesă nouă, aparținând lui Mihai Alexandru. Stela Enache a fost fidelă, fireşte, compozițiilor lui Florin Bogardo, reamintindu-ne "Anii de liceu" când fredonam cu toții "Să nu uităm să iubim trandafirii" sau "Diminețile mele". Adrian Daminescu ne-a readus în memorie piese de Vasile Veselovschi ("Şi m-am îndrăgostit de tine") şi Dinu Giurgiu ("Într-o zi"), dar şi vibranta sa compoziție "România". Ca şi Gabriel Dorobanțu sau Carmen Trandafir, şi Marina Voica a recurs la un colaj din câteva mai vechi succese ale sale, după care, într-o formă de zile mari (la ea fiecare gest sau cuvânt este gândit), a evocat, în două binecunoscute compoziții proprii, "Căsuța de la marginea satului" şi "Cafeneaua" unde stă într-un colț, privind cum afară plouă, plouă... Finalul recitalului ei a fost ca un mesaj dureros şi nostalgic, din partea tuturor artiştilor din spectacol, pentru publicul care, ridicat în picioare, ovaționa, prin piesa lui Gherase Dendrino, "Să nu ne despărțim". Nouă ne revine de fapt datoria de a face totul pentru a nu ne despărți niciodată de aceşti artişti fără pereche!

Gabriel Dorobanțu

Marina Florea

Parfum de crizanteme

Fulvia MICU

Vasile Vasilache, Florentin Delmar, Nicolae Kirculescu, Ionel Fernic, Mia Braia, Gheorghe Zamfir, Guilelm Şorban, Nelu Danielescu, Vespasian Vasilescu, Aurel Maxiny sunt doar câţiva dintre compozitorii readuşi în memoria afectivă a publicului prin creaţiile lor inspirate într-un concert cu adevărat excepţional găzduit de eleganta sală a teatrului din Deva (unde cândva fiinţa teatrul de revistă, din păcate azi instituţia la care au cântat Ovidiu Komornyik, Irina Soroiu, Florin Mureşan fiind doar o amintire...). Este, practic, un festival naţional al romanţei, ajuns la ediţia a III-a şi iniţiat de cunoscuta interpretă Mariana Deac, aceasta invitând la actuala ediţie nume de primă mărime ale genului. Organizată de Consiliul judeţean Hunedoara prin intermediul C. J. C. P. C. T., unde Mariana Deac este directoare din 2005, această autentică sărbătoare a cântecului românesc a avut toate atributele unei reprezentaţii de gală: decoruri frumoase, aranjamente florale (florăria Simbol), sunet şi lumini de calitate (Bell Sound), cupe de şampanie pentru toţi spectatorii în pauză (!) şi mai ales o orchestră valoroasă, mulţi dintre instrumentiştii făcând parte din

Florin Georgescu

formaţia timişoreană “Virtuozii Banatului”: Ilie şi Radu Vincu – viori, Ionicuţ Butan – clarinet, Costel Haida – contrabas, Cristi Stanca – acordeon, Kalman Urszui – pian (pe acesta din urmă îl aplaudasem în postură de acordeonist la festivalul de la Zlatna, despre care am scris). Şi dacă tot am amintit de festivalul “Te-aştept pe-acelaşi drum – In memoriam Valer Ponoran” de la Zlatna, doi dintre laureaţii ultimelor două ediţii, ambii din judeţul Hunedoara, au evoluat în concertul de faţă – este vorba

Matilda Pascal Cojocăriţa, Ştefan Cigu

de tinerii Cristian Fodor şi Lorena Pascu. Mariana Deac a adus în scenă cu desăvârşită muzicalitate “Parfumul de romanţă”, cum a intitulat ea festivalul, cu o selecţie impecabilă de patru cântece celebre - “Parcă ieri te-am văzut”, “Pe sub fereastră curge-un râu”, “Călugărul din vechiul schit”, “Te-aştept pe-acelaşi drum” - şi a invitat alături de ea vedete de calibru din întreaga ţară. Astfel, de la Timişoara a venit redutabilul Petrică Moise, compozitor şi interpret cu studii de percuţie şi absolvent de

Mariana Deac

Conservator, colaborările sale cu Filarmonica din Timişoara fiind memorabile. Dacă acesta este binecunoscut, o surpriză extrem de plăcută a reprezentat-o fiica sa Lia Moise. Cum cu puţină vreme în urmă susţinuse un recital de clasă pe scena festivalului “Crizantema de aur” (de ce oare nu se mai transmite pe micul ecran? Bilă neagră pentru organizatori...), Matilda Pascal Cojocăriţa l-a reeditat parţial la Deva, împreună cu soţul ei, dirijorul şi violonistul Ştefan Cigu, în repertoriu figurând şi titluri vechi, de pe albumul “Melodii de-atunci, cântate acum”, dar şi romanţe noi, lansate în concursul de creaţie la Târgovişte. Adevărat recordman al “Crizantemei” (din cele 46 de ediţii a participat la 30!), tenorul Florin Georgescu a dominat scena cu vocea sa, abordând şi romanţe celebre, şi canzonete (“O sole mio”), şi “Traviata” (Brindisi), spre încântarea unui public exigent şi cunoscător.

Gala de la Deva i-a făcut pe mulţi cei din sală să lăcrimeze şi să se emoţioneze ascultînd “Zaraza”, “Frumoasa mea cu ochii verzi”, “Îţi mai aduci aminte, doamnă?”, “Să nu-ţi spui dorul nimănui”, “Dorul meu a-nnebunit”, “Smaranda”, “Mi-e dor”, “De ce m-aţi dus de lângă voi?”, “Numai una”, “O adoram de-o vreme-ntreagă”, “De ţi-ar spune poarta ta...”, “Dragoste, buruiană rea”, “De tine nu-mi mai este dor” şi alte piese intrate în conştiinţa marelui public. Ca un corolar, la final toţi participanţii au interpretat laolaltă cu publicul un vechi cântec de Crăciun şi “Ciobănaş cu 300 de oi”. A fost, cu adevărat, o seară magică!

Trofee mai multe decât concurenţi?

Gabi MATEI

După modelul occidental (american?) au început să se desfăşoare şi în ţărişoara noastră gale de decernare a unor premii muzicale: de unde la început erau doar una - două, acum s-au înmulţit precum ciupercile după ploaie, toate fiind “naţionale” şi chiar “internaţionale”! Cu titulaturi pompoase, covor roşu, trofee speciale, reporteri, o maiţumăreală tip Oscar, de crezi că industria muzicală autohtonă e cea mai tare din Europa (deşi are mici lipsuri, pe ici pe colo, în puncte esenţiale). Când citeşti lista premiaţilor, afli că avem zeci de artişti de mare impact, numiţi “noile senzaţii”, de care nici nu ai auzit... Inflaţia acesta face rău şi celor valoroşi – puţini la număr – care se trezesc amestecaţi în ciorba aceasta gătită după reţetare ciudate. Iar fiecare gală se declară “cea mai importantă decernare”. Iată doar câteva dintre aceste gale cu titulaturi neapărat englezeşti.

Media Music Awards 2013 (Sibiu)

Pe trei scene din Piaţa Mare a Sibiului, în faţa a 20.000 de spectatori, au urcat artişti care au cântat şi au fost premiaţi în funcţie de difuzările radio-Tv-online din ultimul an, monitorizate de Media Forest (dar nu ştim cât la sută din spaţiul media este monitorizat). La cea de-a doua ediţie a premiilor Media Forest, casa de discuri ai cărei artişti au cele mai multe difuzări este Cat Music, câştigătoare a trofeului BEST LABEL, What's Up a plecat cu două premii: Best New Artist şi Best Video, Elena Gheorghe a luat premiul special Media Forest Award, Voltaj, câştigătoare a premiului Best Group, s-a prezentat cu un show inedit, alături de Maximilian, Vali Crăciunescu şi Alina Crişan la saxofon. Băieţii de la Alb Negru au încheiat seara cu două trofee pentru Best Pop şi Best Song,

Romanian Music Awards 2013 (Braşov)

Eveniment-show care a avut loc în Piaţa Sfatului din Braşov, în faţa a 30.000 de spectatori fiind transmis în ţară şi la posturi de televiziune de profil din 19 ţări (?). **Cargo** a primit premiul **Lifetime Award**. **Andra** şi-a adjudecat două trofee: **“Best Female”** şi **“Cea mai difuzată piesă”:** What's Up feat. Andra - K la Meteo. **Nicole Cherry** a câştigat **Best New Act** şi **Radio 21 Awards**. Trupa **LaLa Band** a primit trofeul **Teen Icon Award**. Formaţia **Vunk** a câştigat premiul **Best Rock**, pentru al treilea an la rând, iar **Corne Ilie** a şi prezentat gala... alături de Gina Pistol.

Romanian Top Hits Music Awards (Bacău)

Eveniment care a avut loc timp de două seri în **Piaţa Tricolorului** din **Bacău**. **Andra** a primit premiul **Girls Top Hit 2013**, iar **Loredana**, trofeul pentru **Artistul Anului 2013 în România**. **Nicole Cherry** - artist debutant - şi-a adjudecat distincţia **New Artist Of The Year 2013**. Premiul **Best Club Show 2013** a fost câştigat de **Naguale** & **Kazibo Music**. **Romanian Top Hits Music Awards** a ajuns deja la cea de-a şaptea ediţie, iar anul acesta au participat la eveniment, după spusele organizatorilor, peste 50 de artişti din ţară şi din afara ţării, dintre care 18 au fost premiaţi.

Mamaia Music Awards

Prima ediţie a galei **Mamaia Music Awards 2013** a avut loc la Crema Beach din Mamaia. **Andra** a fost cea care a deschis evenimentul, ei revenindu-i premiul pentru **Best Female Artist**. Show pe plaja din Mamaia pentru **Loredana** – premiată pentru (surpriză!) Cel mai bun cântec - “**Viva Mamaia!**”, imnul staţiunii, cântat alături de Cabron, Alex Velea şi Radu Mazăre. **Nicole Cherry** a primit titlul de “**Cel mai bun nou artist**”. Organizatorii evenimentului au acordat un premiu şi pentru cea mai bună casă de discuri, trofeu câştigat de **MediaPro Music**.

Loredana

În ritmul acesta, fiecare orăşel cu primar ambiţios va avea în curând propria gală de decernare a “adevăratelor” premii Romanian Hits. Evident, cam aceleaşi nume se găsesc pe toate listele, de aceea nu am specificat decât câteva trofee de la fiecare gală. Multe premii, puţini artişti… În fapt, este o luptă pentru difuzare între casele de discuri MediaPro Music, Cat Music, Roton.

Evenimentele s-au transformat din gale muzicale în evenimente mondene, pierzându-şi astfel din importanţa artistică, ceea ce nu este cazul cu alte decernări de premii, profesioniste, ca la “Actualitatea Muzicală”, de pildă. Mai gravă este însă pedalarea aproape exclusivă pe sonorităţi de impact imediat, efemer, o muzică “comercială”. Nu găsim muzica uşoară, folk, găsim foarte puţin pop sau rock. Ni se sugerează că asta vrea publicul - total fals, publicul vrea muzică de calitate, care însă nu i se oferă de posturile radio şi tv la ora actuală. Dacă i s-ar oferi, altele ar fi premiile galelor…

Muzica sufletului tău

Yvonne MĂRGĂRIT

Angela Similea, Ovidiu Komornyik

A III-a ediție a Galei "Ovo Music", organizată de casa de producție omonimă şi de Asociația culturală "Ovo", a fost ca o picătură pierdută în oceanul concertelor cu vedete străine aduse la Sala Palatului de impresari dornici de câştig mare, rapid şi facil, pentru că a organiza un spectacol cu 22 de artişti români, cu orchestre, prezentator, regie (actorul Lucian Nuță), ecrane de proiecție şi toate cele este infinit mai pretențios şi

Ileana Şipoteanu

incumbă mult profesionalism. Şi, în ciuda ofertelor tentante ale "concurenței" (dar cu ce prețuri, oameni buni!), publicul fidel a venit în număr mare la vedetele autohtone, cu care are rar ocazia să se întâlnească. Conform tradiției, Ovidiu Komornyik, inițiatorul acestei manifestări unice (el a oferit diplome superbe tuturor colegilor săi), a deschis balul cu un titlu... neadevărat, "Te-am trădat", fiindcă el nu şi-a trădat nici spectatorii, nici colegii, organizând cu bani de acasă acest concert. În plus, a oferit melodii frumoase unora dintre participanți: Angela Similea (foarte gustate duetele lor), Alina Mavrodin, Flavia Stoica, Ella Verban. Foarte cântat a fost şi Dumitru Lupu, cu două piese de Ileana Şipoteanu ("Am trup de ceață", "De ce-s ochii tăi albaştri?") şi marele şlagăr "Mă-ntorc la tine, mare albastră" de Daniel Iordăchioae, acesta împreună cu un cor al elevilor săi de la Academia de arte frumoase. Nu puțini au fost protagoniştii care au apelat la compoziții proprii, cum ar fi Mihai Constantinescu (firesc), care a cântat "Şi te-am iubit" şi "Ce-ar fi" alături de grupul de dans "As" de la Palatul copiilor, condus de Mona Teodorescu. La rândul lui Iordăchioae ne-a trimis cu... o lună în urmă ("Octombrie, marți"), Florin Mureşan ne-a propus "Spune-mi de

Adrian Enache

ce", iar Zoe Alecu a dat viață compozițiilor proprii "Încă un tren" şi "La şaispe ani". Nu intenționăm să facem un

Anastasia Lazariuc

top al compozitorilor, dar ne-am bucurat să constatăm că numele importante ale genului sunt mereu în actualitate: Marius Țeicu a fost prezent cu şlagărele "Eu te voi iubi" (Adrian Daminescu) şi "Mama, doar mama" (Corina Chiriac), Nicolae Caragia a fost cântat de Corina Chiriac ("Aseară unde-ai fost?", cu versurile amuzante ale interpretei) şi Anastasia Lazariuc ("Nu te mai cred"), aşa cum Sanda Ladoşi a rămas fidelă delicatelor filigranări sonore marca Dan Iagnov ("E iarnă şi e seară iar", "Totul e perfect", ambele pe versurile Andreei Andrei). Gala a fost în sine un triumf atât al interpreților, al vocilor importante ale genului, cât şi al creatorilor, pentru că a fost o adevărată încântare să le ascultăm pe Angela Similea dând viață pieselor "După noapte vine zi" de Aurel Giroveanu şi "E frumos la mine-n suflet" de Marcel Dragomir, pe Natalia Guberna readucând în memoria publicului şlagărul său "O iubire mi-a bătut la geam" de Dinu Giurgiu, pe Luminița Anghel cântând cu patos "You Took My Soul" de Andrei Kerestely, pe Anastasia Lazariuc propunându-ne un frumos cântec al compozitorului basarabean Mircea Guțu ("Nu-mi pare rău") sau pe Alina Mavrodin interpretând cu caldă sensibilitate două compoziții de Komornyik şi Emanuel Gheorghe, pe inspirate versuri proprii, de pe discul său "de aur", multilaureat, "Poveşti de dragoste". Nu numai Angela Similea şi Ovidiu Komornyik au fost acompaniați de o orchestră, ci şi Silvia Dumitrescu: ea a avut alături un grup condus de compozitorul Virgil Popescu, cântând de altfel două creații ale acestuia, "Fiorul iubirii" şi "Asta e opinia mea". Recitalul ei a ocazionat şi acordarea unei diplome "In memoriam Doru Căplescu", împlinindu-se 20 de ani de la stingerea din viață a talentatului muzician. Un moment special a fost oferit, la debutul ei în Gală, de eleganta Silvia Chifiriuc, cu două piese de pe albumul de autor pe care i l-a încredințat cunoscutul compozitor basarabean Yan Raiburg, "Noi ne iubim" (versuri Xenia Suruceanu/ Silvia Chifiriuc) şi "E voia ta" (versuri Grigore Vieru). Carmen Trandafir a acordat credit tinerilor autori Bogdan Taşcău (Mr. M) şi Vlad Crețu, fiind co-autoare la text şi având alături de ea 4 tineri şi moderni dansatori. Se înțelege, au fost şi interpreți care au apelat la repertoriul internațional, cu melodii în original sau cu text românesc, între aceştia fiind Luminița Anghel, Florin Mureşan, Carmen Trandafir, Carmen Rădulescu, Adrian Daminescu, Cornel Verban; mai mult, temperamentalul Adrian Enache (mai popular ca oricând de când cu reclamele la farmaciile Catena!), în avanpremiera turneului său în SUA, a oferit un incendiar colaj din melodiile lui Elvis Presley, alături de baletul Teatrului de revistă "C. Tănase".

Alina Mavrodin

Silvia Chifiriuc

La final, după 4 ore, toți cei prezenți au apreciat că a fost un spectacol mai reuşit decât cel de anul trecut, aşa încât, citând piesa cântată la final în duet de Angela Similea şi Ovidiu Komornyik, rămânem "Prieteni pentru totdeauna" şi... să sperăm că va mai fi şi Gala Ovo Music cu nr. 4! (Foto: Tudor Apolozan)

Povestea (şi... poveştile!) continuă (V)

Octavian URSULESCU

La scurtă vreme după cucerirea primului “Cerb de aur” de către un artist din țara noastră, Luminița Dobrescu este invitată să participe la un show TV în Olanda, alături de câştigătoarea “bronzului”, olandeza Conny Vink. În acelaşi an 1969 întreprinde turnee în Suedia, Iugoslavia, Belgia, RDG (cântă în spectacolul de inaugurare a televiziunii în culori), Israel (alături de Constantin Drăghici, Dan Spătaru, Mihaela Mihai, Sergiu Cioiu), semn că victoria de la Braşov a făcut înconjurul lumii. Şi astăzi este extrem de populară şi de dorită în Israel, ca şi în toate țările unde a evoluat. Vara lui 1969 îi aduce Luminiței un premiu II la puternicul festival internațional de la Bratislava, Cehoslovacia (“Bratislavska Lyra”) şi conduce de asemenea către premii, la Creație, melodiile cărora le dă viață la festivalul de la Mamaia (“Of, inimioară”, “Ai plecat râzând”). În paralel, este tot mai solicitată de alți compozitori, interpretând cu succes melodii de Alexandru Mandy (“Masa tăcerii”, “Romanța dragostei”) şi Cornel Fugaru (“De ce?”), împreună cu acesta din urmă efectuând mai multe turnee în străinătate. La cea de-a III-a ediție a “Cerbului de aur”, care a avut loc între 3 şi 8 martie 1970 la Teatrul dramatic din Braşov, este invitată să susțină un recital în seara de 4 martie, alături de legendarii Josephine Baker şi Memphis Slim. Piesele din recitalul Luminiței Dobrescu au fost orchestrate de Dimitrie “Piky” Inglessis, iar succesul a fost unul remarcabil. În cartea sa “Cerbul de aur / 50 de autografe”, apărută în 1970, Aurel Crişan scria: “Marele Trofeu cucerit de Luminița Dobrescu la cea de-a doua ediție a concursului de la Braşov a fost o izbândă apreciată de un public numeros. Juriul a decis succesul reprezentantei noastre în ampla confruntare, încununând grația, entuziasmul, patetismul şi, neîndoielnic, calitățile vocale ale Luminiței Dobrescu. Iar la a 3-a ediție, printre invitații între care s-au numărat Connie Francis, Josephine Baker, Memphis Slim, câştigătoarea din 1969 a avut o sarcină grea: între o “regină a inimilor” şi un “ambasador al blues-ului” era greu să strălucească... Şi totuşi Luminița s-a dovedit, în ciuda super-exigențelor, la înălțime. A fost suficient să treacă primele 5 minute din recital pentru ca spectatorii şi telespectatorii să fie cuceriți: străbătuse un an greu, încununat de succese demne de consemnat, recitalul ei fiind încă o dovadă în acest sens”.

L. Dobrescu, J. Baker

D. Inglessis şi Olympic 64

Iată ce-şi aminteşte artista despre acest recital din 1970: “Din nefericire, sub formă video acest recital nu mai există, probabil a fost distrus după plecarea mea în Germania sau poate, aşa cum am auzit că se proceda, banda a fost ştearsă sau reînregistrată, din spirit de economie. Sau, mai ştii, a fost “ascunsă” bine de “prieteni” din TVR-ul de altădată. Totul este posibil, din fericire a fost păstrată şi bine conservată banda audio, la Radio România, de către Titus Andrei, căruia îi mulțumesc mult. Recitalul meu fusese bine pregătit, atât partea vocală, cât şi cea instrumentală, în special orchestrația materialului, de către un muzician cunoscut în acea vreme, şeful formației Olympic 64 (nume dat de Valeriu Lazarov pentru emisiunea de

lansare a acestei trupe), Dimitrie Inglessis. Recitalul fusese plasat alături de cele susținute de Josephine Baker şi Memphis Slim. Începând de la alegerea repertoriului (la care, în parte, contribuise şi fostul meu soț Dan Dominique Costinescu, inclusiv cu adaptări în limba română ale textelor străine) şi până la orchestrațiile realizate de Sile Dinicu şi Piky Inglessis, totul era gândit până-n cel mai mic detaliu, căci trebuia să fac o figură frumoasă lângă marii interpreți americani. Pentru această seară deosebită compozitorul George Grigoriu îmi pregătise în primă audiție o piesă minunată, "Câtă dragoste", care s-a bucurat de mare succes. Am mai cântat atunci melodii de Edmond Deda,

L. Dobrescu cu "Cerbul de aur"

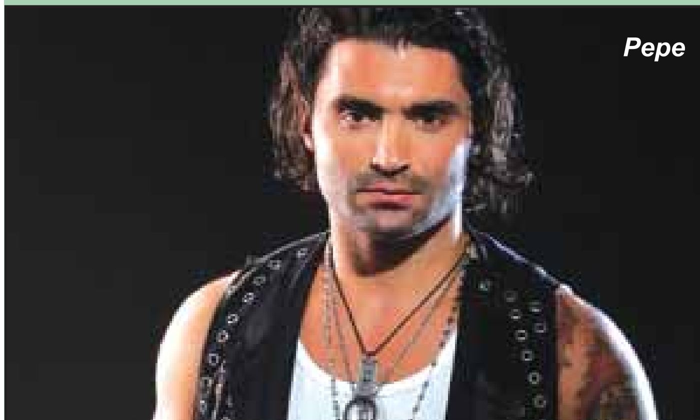
Paul Urmuzescu, George Grigoriu, Temistocle Popa, Alexandru Mandy, dar şi piese din repertoriul internațional, în limba franceză şi engleză. Experiența dobândită în nenumăratele turnee efectuate între anii 1965 şi 1969 în Rusia, Bulgaria, Israel, Belgia, Olanda, Polonia, Iugoslavia m-a ajutat foarte mult să-mi consolidez stilul interpretativ, să fiu sigură pe mine, dezinvoltă şi să demonstrez publicului din acea seară că gloria mea din anul precedent nu fusese întâmplătoare, că dobândisem trofeul prin forța şi personalitatea mea artistică. De atunci am rămas prietenă cu Josephine Baker şi de fiecare dată când venea la Berlin ne întâlneam şi ne reaminteam de acea frumoasă seară...".

În actualitate

<u>Dorin</u> <u>MANEA</u>

Formația **HOLOGRAF** lansează un nou videoclip pentru piesa "**Roua dimineții**", cel de-al patrulea single extras de pe albumul "**Love Affair**". "*Single-ul 'Roua dimineții' are o notă mai dură, însă pe care noi o considerăm absolut normală, pentru că Holograf a fost şi este o formație rock*", a spus **Iulian Vrabete,** bassistul **Holograf**. Regia noului clipului a fost semnată de **George Petroşel**, fiul lui **Edi Petroşel**, baterisul formației. Piesa "**Roua dimineții**" este coloana sonoră a filmului "**Ultimul zburător**", regizat de **Ovidiu Georgescu**, motiv pentru care videoclipul conține şi secvențe din peliculă.

PEPE - "Ce fată" este cel mai nou single al său şi cel de-al treilea extras de pe următorul album al artistului, după

Pepe

"**Femei periculoase**" şi "**Iubire interzisă**". "Am vrut ca sound-ul piesei să fie diferit de ceea ce am făcut până acum. către partea de club". Compoziția noului single este semnată de **Pepe**, tot el deținând creditele şi pentru versurile piesei.

ŞTEFAN BĂNICĂ le dă întâlnire fanilor săi într-un turneu național de amploare alături de trupa sa, "Rock'n'Roll Band" şi grupul "The 50's", care s-a desfăşurat în noiembrie în zece dintre cele mai importante oraşe din țară. Turneul a purtat numele celui mai recent single al său, **"Alerg printre stele"**, lansat împreună cu **MediaPro Music**. Publicul a avut parte şi de această dată de un show de excepție, în

Holograf

concertele din cadrul turneului au putut fi ascultate atât hituri binecunoscute, cât şi cântece de pe albumul "**Altceva**", de pe care artistul a lansat până în prezent nu mai puțin de patru single-uri: "**Nu e prea târziu**", hitul "**Ce e dragostea?**" feat. Marius Moga, "**Noaptea de Crăciun**" şi cel mai recent single, "**Alerg printre stele**" feat. Pacha Man. Turneul a cuprins **Constanța**, **Galați**, **Bacău**, **Suceava**, **Botoşani**, **Iaşi**, **Piteşti**, **Braşov**, **Cluj**, **Ploieşti** .

Formația VH2, care ne-a încântat de-a lungul timpului cu 3 albume şi peste 10 hituri ca "Trece vremea" sau "Dacă n-ai iubi", schimbă registrul şi lansează "Schimbă ceva" - un imn tomnatic, un îndemn la adresa tuturor de a fi mai buni, mai încrezători în forțele proprii. "Suntem încrezători că piesa va fi bine primită de public, mai ales în contextul mediatic românesc din ultima perioadă", au declarat membrii trupei. In momentul de față este foarte în vogă reîntoarcerea la tendințele retro, nu numai prin sonorități muzicale. Piesa "Schimbă ceva" este un amestec reuşit de pop clasic, rock'n'roll rococo şi stilul inconfundabil al celor de la Vh2.

MANDINGA . De 6 ani nu au mai lansat un cântec în limba română, aşa că revine cu un single, **"La vita e bella"**, o coproducție **Cat Music**, **HaHaHa Production şi Happiness Production**. "Ne doream o piesă în limba română, aşa că suntem foarte încântați de lansarea acestui single. E o piesă tonică, cu un vibe foarte bun", a declarat **Elena Ionescu**, solista Mandinga.

Ultimul romantic

Marius GHERMAN

Dorința marelui public de a afla cât mai multe despre slujitorii muzicii uşoare a fost probată de afluența incredibilă de la Standul editurii Pro Universitaria, la Târgul Gaudeamus, unde a fost lansată cartea "Alexandru Jula, ultimul romantic", apărută în colecția "Artele spectacolului". Scrisă de colaboratoarea noastră Oana Georgescu, cartea oferă, pe parcursul a 320 de pagini, o imagine completă a unei cariere unice, întinse pe parcursul a 60 de ani, printr-un text consistent, amintiri şi aprecieri din partea a peste 60 de personalități, afişe, distincții, fotografii, plus un CD cu 20 de şlagăre. Sunt evocați în acest volum remarcabil toți compozitorii cu care Jula a colaborat, toți colegii pe care i-a invitat în spectacolele sale sau în emisiunea de la TV Galați. Parte din ei au fost prezenți la această lansare, fiind întâmpinați de autoare, de Marian Bârgău, directorul grupului editorial Pro Universitaria şi de eroul cărții. Între ei au fost Jolt Kerestely, Cornel Constantiniu (gest minunat, a venit în scaunul cu rotile!), Stela Enache, Ileana Şipoteanu, Dumitru Lupu şi Carmen Aldea Vlad, toți trei veniți special de la Constanța, prof. univ. dr. Ion Marin (decan la Universitatea Hyperion şi director general al cotidianului "Ultima oră"), Carmen Rădulescu, Viorel Popescu, Alina şi Romeo Negoiasă (formația Alesis), directorul festivalului internațional "Dan Spătaru" de la Medgidia, Daniel Gheorghe, Ioana Sandu, Marian Spânoche, Florin Apostol, textierul şi interpretul Marian Stere (Radio România Internațional), George Pascaru (fost director de imagine la TVR), actorul Nae Alexandru, scriitorul Aurel V. Zgheran, dr. Ciprian Jula, nepotul artistului, Livia şi Vali Gauzin, pintorul Traian Nica, deputatul Bogdan Ciucă. Acesta din urmă, sosit în ultima clipă de la aeroport, a avut surpriza să nu mai poată cumpăra nici o carte, întregul

Alexandru Jula, Marian Bârgău, Oana Georgescu

M. Spânoche, M. Stere, S. Enache, J. Kerestely, A. Jula, O. Georgescu

stoc fiind epuizat, dar a ținut ulterior să achiziționeze zece exemplare pentru colegii parlamentari! De altfel, acelaşi lucru s-a întâmplat peste câteva zile, la Sibiu, la excepționalul spectacol "Ziua muzicii româneşti de altădată" (felicitări, Ovidiu Dragoman!), unde publicul a luat cu asalt standul cu cartea de față. După luări de cuvânt, îmbrățişări, felicitări, cocktail, autografe, pentru Alexandru Jula, atât de fericit inițial, a venit şocul: îi fusese furată borseta cu toate actele, bani, carduri, 3 telefoane, legitimații gratuite de călătorie! Şi asta pentru că la târgul Gaudeamus vezi bodyguarzi (obraznici, insolenți, agresivi, trăgându-se de şireturi cu toată lumea) doar în parcare, în schimb în incinta Romexpo, unde mişună tot felul de indivizi care evident nu au venit interesați de cărți, nu vezi nici un paznic sau supraveghetor, aşa cum ar fi normal. În ciuda acestui final tipic pentru România, lansarea a fost, cum spuneam, un mare succes, iar cartea ca atare trebuie să figureze în biblioteca oricărui iubitor de muzică. (Foto: Gabi Boholț, Sebastian Oros)

Zbor şi muzică

El este de peste 20 de ani controlor de trafic aerian, supervizor şi instructor la Aeroportul Oradea. Dar iubeşte muzica country şi de când sufletul i s-a lipit de ritmurile acesteia, a încercat să îşi exprime în versuri propriile experiențe şi sentimente.

„Sunt fiecare personaj şi fiecare vers din muzica mea" – îl completează Anastasia (Alexandrina Chleu, pe numele său real), partenera sa de scenă. Deşi s-a înscris mai întâi la Facultatea de Litere, la dorința părinților, a intrat prima pe listă la Facultatea de Teatru. A realizat, după doi ani de studiu, că îşi dorea mai mult... Profesorii îi descoperiseră un alt talent, de care ea însăşi uitase la un moment dat, cel muzical. Dorința de a face carieră în muzică a fost un vis din copilărie care i s-a împlinit. În prezent, Anastasia lucrează în studio la primul său album, o producție „Magicsounds", Arad (cu Sorin Bocerean şi Cosmin Lupan). În timpul liber însă, frumoasa Anastasia este însoțitoare de bord.

Iată de ce, deloc întâmplător cei doi au fost invitați de Florentin Chivulescu să susțină un recital la lansarea oficială a RomWings, compania sa de consultanță în domeniul aviației şi aeronauticii.

Marian Filip a învățat singur să cânte la chitară, dar stilul country l-a descoperit abia în 1999, în SUA, unde a urmat un curs de pregătire la Pan-American Flight Academy din Miami. Muzica aceasta i-a mers pur şi simplu în suflet. "*Am auzit la radio o melodie de-a lui Faith Hill*, The Secret of Life, *ale cărei versuri spuneau că bucuriile mici sunt secretul vieții. De atunci, cât am stat în SUA, n-am mai schimbat postul. Melodiile country au armonie şi întotdeauna spun o poveste, veselă sau tristă, în care te regăseşti"* – a povestit Marian. După "*experiența americană*", şi-a luat chitara, a început să cânte şi să compună cântece, primul având ca text o poezie de George Topârceanu, *"În drum*". La începutul lui 2012 a reuşit să înregistreze un album, „Pasiune americană", cu 13 melodii, dintre care 5 sunt creații proprii. A colaborat cu clujeanul Sandy Deac, de la "*Desperado*", în studioul căruia a făcut înregistrările. "*Marian Filip, acest cowboy contemporan călare pe visurile sale, ne propune un album care place din prima pentru că reuşeşte să găsească o legătură între faimoase piese din trecut şi compozițiile sale de astăzi. Fiind obişnuit în a contempla zborul, Marian desenează cu vocea sa plină de vibrație o dâră de nostalgie pe cerul muzicii"* - scria Sandy Deac. Are transpuse versurile proprii pe piese ale unor artişti consacrați precum Mark Knopfler, Willie Nelson, Norah Jones. Albumul a fost produs în 1.000 de exemplare, are coperte atrăgătoare şi un booklet ce cuprinde toate versurile pieselor. Îl vinde pe site-ul propriu, www.marianfilip.ro. Melodiile sale au putut fi ascultate în emisiunea Corinei Chiriac de la Național TV, "*Să v-amintiți duminica!*", dar şi la Radio Pro Diaspora, postul unde Marian realizează în fiecare sâmbătă o emisiune dedicată muzicii country.

Anastasia, M. Filip

Foto: Sebastian Oros

Oana GEORGESCU

Femina

Gabi MATEI

DELIA a demonstrat de-a lungul timpului că este un artist complex. S-a implicat în proiecte cât mai diferite muzical, cu piese ca *Doi în unu feat. Mihai Bendeac, U (Can't stop fighting with my ghosts), (BibanuMixXL) sau În Culori (Gojira & Planet H)*. Necondiționată de vreun trend

Delia

muzical, Delia lansează Doar pentru tine, o baladă pop – rock. Piesa este lansată sub label Cat Music, este produsă de F.Charm, chitara este trasă de Alex Turcu, iar Delia a compus versurile şi linia melodică.

ANTONIA – "HURRICANE" prima colaborare pe care artista o are cu Puya s-a bucurat de un real succes, acumulând peste 3 milioane de vizualizări pe YouTube la 3 săptămâni de la lansare. Regizorul videoclipului este Iulian Moga. Piesa a fost compusă şi produsă de The Farmers (Andrei Prodan şi Claudiu Ursache), cei care au lucrat cu Antonia şi pentru "Jameia" şi "Hawaii". Antonia a încheiat turneul alături de Avon în cele mai mari oraşe din România, iar apoi susține un turneu în Bulgaria.

ANDREEA BĂNICĂ - a lansat un nou single: Bumerang! compus de către hit-maker-ul Laurențiu Duță, autor al multora dintre succesele divei. "Laurențiu este unul dintre cei mai talentați compozitori din România, iubesc "In lipsa ta" şi sunt îndrăgostită de "Bumerang". Le mulțumesc tuturor fanilor şi tuturor prietenilor mei de pe Facebook care mă susțin necondiționat.", declară Andreea. "Bumerang", cel mai nou single al artistei, continuă seria hiturilor "Shining Heart" şi "În lipsa ta" .

Andreea Bănică

ANDA ADAM. După ce single-ul AMO a ajuns pe primele locuri, a venit momentul ca Anda Adam să lanseze un nou single şi videoclip. "Dacă ar fi" este o producție Hahaha semnată Smiley, Şerban Cazan şi Rareş Mititean. Videoclipul regizat de Florin Botea se bucură de apariția surpriză a Roxanei Vancea şi a lui Pepe. Noul album AMO include 12 hit-uri - "AMO", "Dacă ar fi", "Feel" sau "Panda Madam", alături de o surpriză - piesa care a impus stilul R"n"B în țara noastră, "Selecta" ft Alex Velea. Pe lângă clasamentele muzicale din țară, Anda a cucerit treptat țări ca Liban, Italia, Turcia, Ucraina, Statele Unite, Elvetia, Azerbaijan, Rusia sau Peru. Anda Adam a experimentat diferite stiluri muzicale: de la urban, hip-hop, reggaeton sau dance/house.

ELENA GHEORGHE şi Love Band lansează un single şi videoclip, "Până dimineața" (feat. JJ), un mesaj pentru generațiile de viitori absolvenți: să celebreze, să nu uite, să trăiască momentul şi să se bucure din plin de toate întâmplările, iubirile, emoțiile şi pildele minunate ale celor mai frumoşi ani. Filmările videoclipului au durat două zile şi Elena a lucrat cu aceeaşi echipă ca şi la piesa Ecou: "Am avut alături de mine acelaşi dream team: echipa Antz, Next Big Thing, regizorul Dan Petcan". Piesa "Până dimineața" este o nouă colaborare a artistei cu compozitorul şi producătorul muzical Laurențiu Duță şi este un featuring cu JJ, primul artist român Hip Hop reprezentat de casa de discuri suedeză X-Level.

Elena Gheorghe

JESSICA D ne oferă o surpriză odată cu lansarea unui nou videoclip: "Get down". Piesa este o colaborare cu Glance, responsabil pentru câteva dintre hit-urile din ultima perioadă care au invadat undele radio. Jessica D, pe numele său adevărat Diana, nu ese o novice pe scena muzicală, ea aflându-se deja la cel de-al treilea proiect. Primul său single solo, "Hero", a fost licențiat din Europa până în Asia.

KATE - "Din vina ta", al doilea single din carieră, o piesă de dragoste, compusă de Mihai Ristea şi Alex Cotoi. Dacă primul său single, "The rain", lansat la sfârşitul lui 2011, este o piesă dance, "Din vina ta" reprezintă o schimbare de stil: "*În ultimul an mi-am schimbat preferințele muzicale şi am revenit cu un alt stil, cu o piesă pop, care sper să le placă fanilor mei*", a spus tânăra. Deşi are doar 18 ani, Kate cântă încă din copilărie: are o voce impresionantă, însă cântă şi la pian şi chitară, este elevă în clasa a XII-a la Liceul de Artă "Dimitrie Cuclin" din Galați şi îşi doreşte să urmeze cursurile Universității Naționale de Muzică din Bucureşti. "*Vreau să continui să studiez mozica, nu mă văd făcând altceva. Muzica este marea mea pasiune*", a spus artista.

Miss Mary

Lelia CORBU

Frumoasa adolescentă care se ascunde sub pseudonimul Miss Mary (şi chiar că e o Miss!) cucerea, pe când era doar o copilă, toate premiile la concursurile de gen, sub numele ei real, Maria Alexandra Florea. Încă de la 3 ani a luat cursuri de canto, pian, chitară clasică şi teorie muzicală, primii paşi pe scenă făcându-i alături de cunoscutul cor Allegretto. La 12 ani începe o serioasă pregătire muzicală specifică la Şcoala de muzică şi arte nr. 4, iar premiile n-au întârziat să apară, mai întâi la concursurile de chitară clasică. Profesoara Gabriela Boţan o aruncă în focul competiţiilor de muzică uşoară, unde de asemenea face furori, cu distincţii la vârf la Bucureşti, Constanţa, Aleşd, Costineşti şi o participare la Eurovision Junior. Un rol important în formarea ei artistică l-a jucat compozitorul Jolt Kerestely, care i-a scris mai multe melodii, cum ar fi "Păcală" (versuri Marian Stere), "Cine citeşte cunoaşte", "Zâmbetul speranţei", "Aş vrea ca marea să-mi vorbească", "Nu fii trist". În urma pregătirii intensive cu profesorii Mariana şi Aurică Mustăţea, ajunge ca la numai 15 ani să posede o tehnică vocală remarcabilă, aşa încât este înglobată într-un proiect ambiţios al casei de producţie Red Clover, care o lansează sub noul nume de scenă Miss Mary. În septembrie 2010 debutează cu piesa de succes "You Don't Love Me", după care "dă lovitura" în februarie 2011, cu "Open", piesă compusă de Jake, talentat producător din Madrid, împreună cu Paul Turcu. Melodia a beneficiat de un reuşit videoclip regizat de Michael Mircea şi a ajuns pînă pe locul 8 în topul Media Forest. Din acel moment este nelipsită din programele cele mai importante ale televiziunilor şi din paginile revistelor de specialitate. În 2011 a fost de asemenea ambasadoarea campaniei "Act Smart, Be Cool". La 16 ani, Miss Mary lansează noul single "Luna", scris de Phelipe şi Solo, autorii primei ei piese; "Luna" ajunge rapid la nu mai puţin de 2 milioane de vizualizări pe You Tube! În 2012 a fost mezina selecţiei naţionale Eurovision, concurând cu piesa "Rollin'", scrisă de FlyinState (echipă de producţie formată din F. Charm şi Pol), George Onea, Xonia şi Miss Mary, pentru că la unele din cântecele sale contribuie la elaborarea textelor; n-a reuşit să ajungă în marea finală de la Baku, dar are tot timpul! În acelaşi an, în aprilie, lansează o altă melodie de top, "I Hate Ya", compusă de Smiley şi produsă de HaHaHa Production. Cel mai recent single al tinerei artiste, "Când soarele mă cheamă" (e bine că producătorii şi artiştii au înţeles că e cazul să se mai cânte şi în limba română...) a fost lansat în vara lui 2013 împreună cu Phelipe şi a fost prezent săptămâni întregi în clasamentele posturilor de radio şi TV. Astfel, în Chart 1 Top 100% românesc, întocmit de Music Channel, s-a menţinut timp de 4 luni, ajungând până pe poziţia a 11-a. Mai mult, în urmă cu un an a fost la un pas de a păşi pe covorul roşu de la premiile Grammy, ca invitată! Casa de discuri Red Clover a înscris-o, iar melodiile şi apariţiile live i-au impresionat pe organizatori, în frunte cu Akon, aşa încât Miss Mary a fost aleasă în trio-ul cîştigător dintre cei 10 finalişti din toată lumea la concursul Hitlab Emerging Artist. O confirmare a talentului de excepţie al unei interprete în talentul căreia credem cu toată tăria, mai ales că are la bază o solidă pregătire muzicală.

Sărbători în Deltă

Pentru mulţi, localităţile din Delta Dunării sunt uitate de lume, dar acolo pulsează o viaţă culturală intensă, chiar dacă e vorba de comunităţi mici în care limba maternă este ucraineana. În dorinţa sa de a sărbători cum se cuvine hramurile bisericilor din Crişan şi Caraorman, sate ale comunei Crişan, primarul Ilie Munteanu a avut şansa de a-l avea alături pe cunoscutul promotor artistic Dorin Irimia, îndrăgostit de aceste locuri. Acesta a furnizat întregul echipament de sunet şi lumini şi a adus pe cheltuiala sa vedete importante, foarte potrivite cu specificul zonei. Fireşte, artiştii locali au fost şi ei la loc de cinste: este vorba de corurile din Caraorman, "Curcubeul", instruit de Gabriela Artimon (17 persoane, în frunte cu preotul cu voce de aur Florian Dumitrescu), Letea ("Trandafirul alb"), Sfântu-Gheorghe, Crişan ("Rebalka") sau de minunaţii copii de la gimnaziul din Crişan, cu cîntece şi dansuri. Aşa cum era de asteptat, cele două săli arhipline ale căminelor culturale au fost luate cu asalt pentru vedetele venite de la mari distanţe: pianista şi cântăreaţa de origine rusă Natalia şi soţul ei Cornel, tenor absolvent al Conservatorului din Cluj, apoi italianul Enrico, participant la festivalul de la Sanremo, dinamicul Alexandru Jidveianu, basarabeanul Radu Captari. S-a cântat în toate limbile pământului, s-a dansat, s-a glumit, localnicii mărturisind că aşa ceva nu s-a mai întâmplat pe meleagurile lor niciodată!

Enrico

Octavian URSULESCU

Mihai Constantinescu: „Şi te-am iubit”

Am botezat noul album al popularului cantautor cu titlul primei piese, alături de aceasta figurând şi alte creații noi, foarte reuşite: „Aşa şi-aşa” (feat. Simona Secrier), „Şi dacă”, „Praful”, „Mademoiselle”, „Împreună”, „Iubeşte-mă doar pe mine”, ş.a. Nu lipsesc (şi e bine că e aşa) câteva din marile sale şlagăre, cum ar fi „O lume minunată”, „Anotimpuri”, „Sus în deal”, „Un zâmbet, o floare”. Discul are o grafică reuşită (din păcate lipsesc diacriticele...), fiind produs de Mihai Constantinescu şi de... Florăria Tria's (sponsor: Iuliana Tihon Dinoiu): ce-şi poate dori mai mult un artist decât să fie susținut de oameni care iubesc florile? Orchestrații: Vladimir Sergheev (acesta semnează masteringul şi mixajul), Octavian Mardari, Lucian

Darie (şi backing vocal). Cum discul s-a vândut ca pâinea caldă la formidabilul spectacol “Ziua muzicii uşoare de altădată” de la Sibiu, suntem siguri că el s-ar bucura de acelaşi succes în magazinele de specialitate (dar care mai sunt acelea?). Deocamdată, căutați-l la florăriile Tria's!

Fuego: „Un suflet românesc în cântece de odinioară”

Pe acest DVD, susținut financiar de Hidroconstrucția Bacău, Fuego a gravat un concert excepțional susținut la Teatrul „Mr. Gh. Pastia” din Focşani. Avem de-a face cu o colecție nostalgică de cântece nemuritoare din vremuri demult apuse, pe care artistul le actualizează cu farmecu-i cunoscut şi autentic talent actoricesc. Compozitori cum ar fi Gherase Dendrino, Ionel Fernic, Ion Vasilescu, Elly Roman, Vasile Vasilache, Gică Petrescu se întâlnesc cu Florin Bogardo, Petre Mihăescu sau Marius Cristi Popa într-un amalgam cuceritor, în care strălucesc momentele poetice semnate de Carmen Aldea Vlad. Reascultăm înfiorați „Pe boltă când apare luna”, „Ce faci astă-seară tu?” (titlul spectacolului de succes al lui Fuego), „Zaraza”, „Cel mai frumos tango din lume”, „Vrei să ne-ntâlnim

sâmbătă seară?”, „Două viori”, „Du-mă acasă, măi tramvai”. DVD-ul este realizat de Euromusic Cluj-Napoca (producător Puică Dat Florin), pe scenă alături de protagonist aflându-se Trio Anatoly din Braşov (backing vocal), Marius Cristi Popa (claviaturi), George Parâng (tobe); sunet şi lumini – Costin Lungoci, concept – Narcis Avădanei. Un album special, de colecție.

Ioana Sandu: „Să nu fii singur de Crăciun”

Interpretă talentată, dotată cu o voce frumoasă, sensibilitate şi talent literar (este profesoară de limba română), Ioana Sandu semnează versurile la 4 dintre cele 5 cântece originale de pe acest album, compuse de Francisc Reiter. La două dintre ele, „În prag de Crăciun” şi „Măicuța mea frumoasă”, protagonista cântă în duet cu Polina Manoilă. În rest avem colinde

tradiționale, dar mai puțin cunoscute, ceea ce face albumul de față foarte atractiv. Orchestrațiile şi mixajul: Francisc Reiter. Casa Eurostar se poate mândri cu o nouă apariție de calitate.

Dan Iagnov: „Şi gândurile plâng... şi lacrimile dor...”

În îngrijirea aceleia care i-a fost alături până în ultima clipă, Mirela Brițchi, casa Ovo Music a editat acest superb album omagial, prin care 17 dintre cele mai frumoase (nu şi cele mai cunoscute!) creații ale regretatului compozitor ajung la prietenii săi. Nu

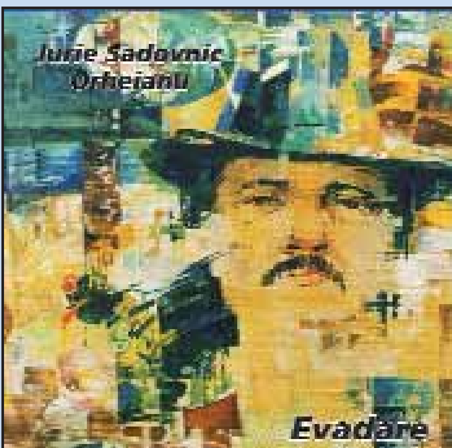

lipsesc, fireşte, interpreții săi preferați: Ştefan Iordache - în duet cu Angela Similea sau Sanda Ladoşi, Sanda Ladoşi – singură sau în duet cu Iordache, Marcel Pavel, Ioan Gyuri Pascu, apoi Monica Anghel, Aura Urziceanu, Daniela Cristea (actualmente Tănase, solistă a Teatrului de revistă „C. Tănase”), Florin Piersic, Cătălin Crişan, delicata Luiza Cioca (din păcate n-a mai ajuns să țină în mână acest album, stingându-se din viață la numai 40 de ani...), mai puțin cunoscuta Ella şi însuşi Dan Iagnov. Aşa cum cântă el, „Şi gândurile plâng” în amintirea acestui delicat şi retras muzician. Încă o dată Ovidiu Komornyik s-a dovedit un adevărat prieten, editând acest CD.

Iurie Sadovnic Orheianu: „Evadare”

Prezent la Bucureşti, la un mare eveniment muzical internațional organizat de Dorin Irimia, cunoscutul artist basarabean ne-a încredințat cel mai recent album al său. Regăsim aici atmosfera folk cu tentă pastorală care l-a făcut celebru, în piese atât pe versuri proprii, cît şi pe poezii de Eminescu, Alecsandri, Grigore Vieru. Ne-au reținut atenția titluri cum ar fi “Ciobănie”, “Ne aşteaptă satu-n zori”, “Ah, mă jur!”, “Duminica”, “Cine-i tânăr

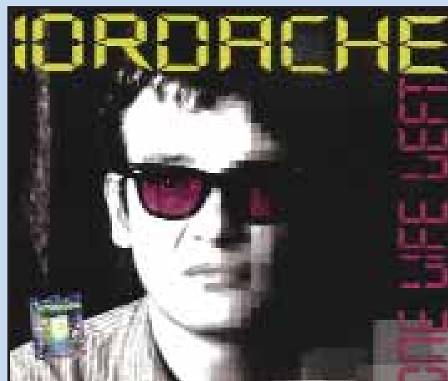
şi voinic", "Casa mea", "Pădure, verde pădure", "Copilăria", "Din avion". Imprimările au fost făcute la Viorel Burlacu Music Studio din Chişinău (de altfel primăria municipiului a sprijinit apariția CD-ului, ceea ce nu credem c-

o să vedem vreodată la Bucureşti!), protagonistul (compozitor la toate cele 16 cântece, voce, chitară) avându-i alături pe Viorel Burlacu (aranjamente, chitară, claviaturi) – şi el prezent la Bucureşti, Constantin Moscovici (nai), Valentin Boghean (caval, duduc, flute, cimpoi), Constanța Sclifos (oboi) şi un grup de copii, între care cei trei ai prietenului Burlacu! Şi o lecție dată multora dintre albumele editate în România: nu lipsesc diacriticele, semn că basarabenii respectă mai mult limba strămoşească...

Iordache: „One Life Left"

Născut în 1967 la Bucureşti, Mihai Iordache a început să asculte rock, l-a descoperit pe Charlie Parker şi şi-a cumpărat un saxofon din banii câştigați din vânzarea motocicletei. A debutat ca saxofonist în 1991, a

colaborat cu Harry Tavitian, Sarmalele Reci, Lucian Ban, Vlaicu Golcea, Tom Smith – excepțional trombonist (formația sa "Iordache" a înregistrat albumul "Friday - featuring Tom Smith"), este şi membru al formației Kumm din Cluj, a colaborat la realizarea a numeroase discuri. Albumul apărut în format digipack la Fiver House Records conține 7 piese de durate apreciabile înregistrate la Casa Tineretului din Timişoara de către Ioan Alexandru Pascu – AudioTM (mixaj, masterizare - Dan Griober) cu muzicienii: Iordache - saxofoane, flaut, compozitor, Petre Ionuțescu – trompetă, Lucian Nagy – saxofon, Toni Kühn - claviaturi, chitară, Dan Alex Mitrofan – chit., Uțu Pascu – bass, Tavi Scurtu – baterie.

Evident, discul nu conține jazz în sensul clasic al noțiunii. Cronicarul de la Audiocamp scrie "iordache has it all: from jazz to groove & funk", iar în Jazz Music Archives citim că "fanii stilului post bop vor fi dezorientați, dar instrumentiştii sunt de calibru". Mihai Iordache este unul dintre cei mai îndrăzneți muzicieni autohtoni actuali, cu realizări extreme de variate şi nonconformiste.

Cronici discuri de
Florin Silviu URSULESCU

Centenar Benjamin Britten

Adina Mariana POPESCU

Anul 2013 marchează centenarul Benjamin Britten, aniversarea compozitorului, dirijorului şi pianistului britanic, figură centrală a muzicii academice britanice al secolului al XX-lea. Cu acest prilej, Opera Națională Bucureşti a oferit marți, 26 noiembrie 2013, un recital intitulat semnificativ „Tell me the Truth about Love", după ce cu numai două luni în urmă se făcuse auzit în cadrul Festivalului „George Enescu" „Recviemul de război" al aceluiaşi compozitor.

Recitalul a debutat cu sunetele pline de viață ale „Cabaret Songs", lucrare căreia îi aparține şi piesa care dă titlul spectacolului, „Spune-mi adevărul despre dragoste". Interesantă, în cazul „Cabaret Songs", este şi echipa artistică formată în anii '30, din compozitorul Benjamin Britten, poetul W. H. Auden şi cântăreața Hedli Anderson. Să nu uităm, însă, nici de eleganța prestației mezzosopranei Andra Bivol, care a subliniat cu măiestrie fiecare detaliu al partiturii.

Sunetul consistent al oboiului, în interpretarea Luciei Petroianu, s-a făcut auzit în lucrarea „Două insecte" scrisă la numai 21 de ani de Benjamin Britten, sunet de o fluiditate şi o căldură reconfortante.

Farmecul şi spiritul abundă, împreună cu nostalgia aproape omniprezentă, în compoziția „Jurnal de vacanță" („Holiday diary") interpretată emoționant de pianista Luminița Berariu. Schimbările de tempo creează pentru această lucrare o impresie muzicală deosebită.

Studiind pianul în liceu, am fost plăcut impresionată de cele „Cinci valsuri" ale lui Benjamin Britten scrise la vârsta de 11 ani, care, deşi juvenile, sunt foarte utile pentru un tânăr pianist. Cel mai dansant vals din cele cinci pare ultimul, având o pulsație atractivă.

În programul serii, printre lucrările lui Benjamin Britten s-a numărat „Quatre chansons françaises", în care există puține elemente care să sugereze că sunt opera unui compozitor englez, versurile cântecelor fiind scrise de marii creatori francezi Paul Verlaine şi Victor Hugo, interpretate sensibil de soprana Ruxandra Urdăreanu. Deşi inițial aceste patru cântece au fost scrise pentru soprană şi orchestră, mai târziu Britten a aranjat lucrarea pentru voce şi pian.

Cvintetul de Coarde al Operei Naționale Bucureşti a reuşit pe deplin să transfere publicului emoția compozitorului, interpretând *Simfonia simplă op. 4* într-un aranjament cameral.

Cvintetul de coarde al ONB (Foto: Mihai Cosma)

Piesa este o lucrare în patru părți dedicată profesoarei de violă cu care a studiat în copilărie Britten. Ea are farmecul irezistibil al tinereții compozitorului, fiind proiectată ca o gamă de culori muzicale, care deşi combinate într-un mod relativ sofisticat, păstrează impresia de nevinovăție din copilărie. De altfel, simfonia se bazează pe opt teme, fiecare parte fiind structurată pe câte două dintre acestea. Publicul a rămas încântat de pizzicato-ul jucăuş din partea a doua, datorită caracterului său voios, cu momente de muzicalitate excepțională.

O subliniere specială merită făcută prezentatorului Cătălin Sava, care, pe tot parcursul recitalului, ne-a oferit informații prețioase despre lucrările muzicale prezentate.

Întreg programul a fost răsplătit cu aplauze din partea publicului, care îşi va aminti multă vreme de aceste momente minunate, reacția sălii fiind una pozitivă, asigurând interpreții de înțelegerea şi aprecierea valorii interpretării oferite.

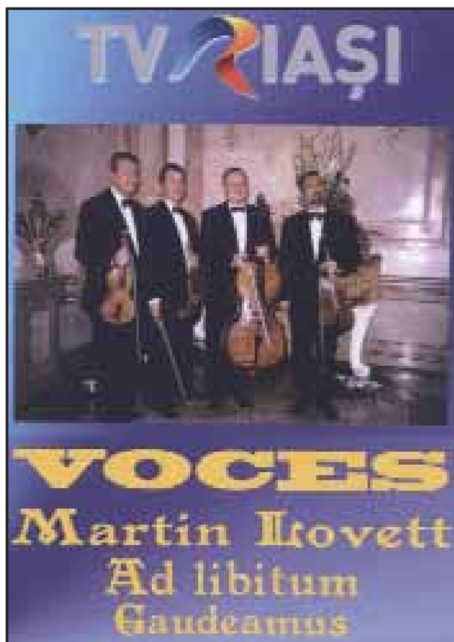
Cvartetul Voces

Carmen CHELARU

Părea că prin cele peste zece versiuni interpretative ale *Integralei Beethoven*, realizate de-a lungul a două decenii – din 1983 pînă în 2003 – şi înregistrate *live* pe disc, **Cvartetul *Voces*** atinsese altitudinea maximă a performanţei.

Şi totuşi nu…

A 40-a aniversare *Voces* a adus şi o abordare supremă: *Arta Fugii* de Bach, prezentată în cadru restrâns la Iaşi, în 7 septembrie şi la Ateneul Român din Bucureşti, în 10 septembrie, eveniment între evenimentele Festivalului Internaţional *George Enescu* de anul acesta.

După concertul din 10 septembrie, în holul mare al Ateneului Român din Bucureşti, Studioul TVR Iaşi a lansat un album de două discuri cu înregistrări antologice televizate, realizate cu prilejul altor evenimente aniversare ale Cvartetului *Voces*: în 1998 – la un sfert de veac şi în 2008 – la trei decenii şi jumătate. Lucrările incluse în album sunt reprezentative atât pentru repertoriul genului, cât mai ales prin semnificaţiile interpretative. Sunt înregistrări *live*, din vechea sală de concerte a Filarmonicii din Iaşi.

Voces nu înseamnă numai o încununare a unei traiectorii artistice, un punct terminus, culminant, al cvartetului de coarde românesc, ci deopotrivă o *şcoală* – adică o confluenţă între tradiţie şi perspective, între istorie şi perenitate, între maeştri şi emuli. Este ceea ce îşi propune să prezinte, între altele, albumul TVR Iaşi. Aşa sunt cele două cvartete, discipole *Voces*: *Ad libitum* şi *Gaudeamus*, cel dintâi ansamblu al Filarmonicii ieşene, cel de-al doilea – al Filarmonicii din Braşov. Ambele au depăşit etapa consacrării internaţionale, marcându-şi de curând un sfert de veac de activitate – *Gaudeamus* în 2012, *Ad libitum* anul acesta.

În acelaşi context al relaţiei maeştri–emuli, este inclusă înregistrarea excepţională a *Cvintetelor cu două violoncele* de Brahms şi Schubert, în care apare unul dintre formatorii *Voces*, *maestrul* Martin Lovett, violoncelistul Cvartetului londonez *Amadeus.*

La aniversarea 25, *Voces* a susţinut un concert memorabil în celebra *Wigmore Hall* de la Londra, alături de Martin Lovett, având în program versiunea cu două violoncele a ***Cvintetului în fa minor* de Brahms**. După concert, un cronicar britanic nota în *Musical Opinion Magazine*, din 1 iulie 1998: „… N-am ascultat niciodată o interpretare mai bună. Atît în detalii, cît mai ales în concepţie, interpretarea a fost tot ce putea fi mai valoros. Audienţa a ascultat într-o linişte totală, pentru ca apoi, cuprinsă de emoţie şi admiraţie, să izbucnească în ovaţii. Concertul a adus la Londra un Cvartet pe care ar fi trebuit să-l ascultăm de mult…” (http://www.highbeam.com/doc/1P3-34132043.html 07.10.2013).

Primul disc al albumului editat de TVR Iaşi mai include ***Cvintetul de coarde în do major* de Schubert**, căruia *Voces* i-a conferit interpretări excepţionale de-a lungul timpului.

Cel de-al doilea disc cuprinde alte trei capodopere camerale – ***Cvartetul de coarde op. 22 nr. 2*** şi ***Octuorul*** de **Enescu**, împreună cu ***Octetul op. 20*** de **Mendelssohn**.

Înregistrarea celui de-al doilea *Cvartet de coarde* de Enescu a fost realizată în sala Filarmonicii, la 8 februarie 2005 – an ce a marcat semicen-tenarul morţii compozitorului. Lucrarea a constituit una din primele performanţe interpretative ale Cvartetului *Voces*, înregistrată mai întâi de Electrecord, în anii 1980-1981. *Voces* a reluat-o de nenumărate ori, în ţară şi în străinătate, cizelînd fiecare detaliu, până la perfecţiune.

Una din cele mai spectaculoase pagini camerale enesciene – prin muzica însăşi, dar şi prin valoarea ei istorică – rămâne *Octuorul op. 7*. Formula *Voces–Ad libitum*, cu Anton Diaconu violonist secund *Voces* şi Adrian Berescu prim-violonist *Ad libitum* a reprezentat condiţia interpretativă ideală, prin alăturarea a două cvartete deja coagulate, provenind din aceeaşi şcoală.

Octetul de Mendelssohn a cunoscut de asemenea un vârf interpretativ în combinaţia *Voces–Gaudeamus*, la aniversarea 35 a ansamblului ieşean, din aprilie 2008.

Noua apariţie discografică *Voces* este o binevenită şi mult aşteptată pagină antologică, pe care o dorim doar începutul unui lung şir de viitoare ediţii TVR Iaşi. Felicităm iniţiativa realizatorilor, între care Alex Vasiliu – autorul proiectului şi Carmen Olaru – director al TVR Iaşi.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORLOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producţie: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:

Carmen CHELARU, Veturia DIMOFTACHE, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Florian LUNGU, Doina MOGA, Despina PETECEL-THEODORU, Adina Mariana POPESCU, Mircea ŞTEFĂNESCU, Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x